

CYNLLUN STRATEGOL CYNGOR GWYNEDD 2013 - 2017

Cefnogi pobl Gwynedd i ffynnu mewn cyfnod anodd

www.gwynedd.gov.uk

CYNNWYS

1. CYFLWYNIAD YR ARWEINYDD A'R PRIF WEITHREDWR	03
2. PROFFIL O WYNEDD A'R CYNGOR	06
3. PARATOI'R CYNLLUN	08
4. NATUR Y CYNLLUN	10
5. CYFLAWNI'R CYNLLUN	12
6. BLAENORIAETHAU AR GYFER Y MAES PLANT A PHOBL IFANC	13
7. BLAENORIAETHAU AR GYFER Y MAES GOFAL, IECHYD A LLES	20
8. BLAENORIAETHAU AR GYFER MAES YR ECONOMI	26
9. BLAENORIAETHAU AR GYFER MAES YR AMGYLCHEDD	32
10. BLAENORIAETHAU AR GYFER Y MAES CYMUNEDAU CRYF	38
11. BLAENORIAETHAU AR GYFER MAES DIWYLLIANT A THREFNIADAU BUSNES Y CYNGOR	44
ATODIAD 1 - MESURYDDION ALLWEDDOL Y CYNGOR	52
ATODIAD 2 - CYD-DESTUN ARIANNOL AR GYFER Y CYNLLUN STRATEGOL 2013/14 – 2016/17	58
ATODIAD 3 - DANGOSYDDION PERFFORMIAD CENEDLAETHOL	60

1. CYFLWYNIAD YR ARWEINYDD A'R PRIF WEITHREDWR

Pwrpas y cynllun hwn yn gosod blaenoriaethau'r Cyngor ar gyfer y cyfnod 2013 - 17 a disgrifio'r hyn bydd y Cyngor yn ei wneud er mwyn eu cyflawni.

Nod y Cyngor yw sicrhau ***Y Gorau i Bobl Gwynedd Heddiw ac Yfory***. Hwn yw'r nod parhaus sy'n llywio gwaith y Cyngor ar bob lefel a byddwn yn parhau i fesur i ba raddau rydym yn cyflawni hyn o ddydd i ddydd. Mae'r cynllun hwn yn ceisio gwneud hynny, ond yn cydnabod hefyd amgylchiadau arbennig y cyfnod dan sylw.

Ar gyfer y cyfnod 2013 - 2017, y bygythiad mwyaf i gynaliadwyedd a gwelliant gwasanaethau yw'r cyfuniad o alw cynyddol am wasanaethau a'r gostyngiad sylweddol yn adnoddau'r Cyngor. Mae'r cynllun hwn yn ceisio mynd i'r afael â'r her hon drwy newid model busnes y Cyngor yn sylfaenol. Un nodwedd allweddol, drwy gydol y cynllun, yw'r angen i weithio'n fwy effeithiol gyda phartneriaid, unigolion a chymunedau i atal a lleihau'r galw am wasanaethau drwy ymyrryd yn gynnar, fel bo problem yn amlygu ei hun, a chefnogi mwy o bobl i helpu eu hunain. Rydym hefyd yn cydnabod bod angen i ni newid y ffordd rydym yn ymgysylltu â defnyddwyr gwasanaethau a chymunedau a dod yn Gyngor sy'n rhoi'r dinesydd yng nghanol popeth rydym yn ei wneud. Yn ogystal, bydd angen i ni fod yn fwy arloesol yn y ffordd yr ydym yn darparu gwasanaethau er mwyn cyfrannu at arbedion effeithlonrwydd mwy sylweddol a lleihau toriadau gwasanaeth. Rydym yn hyderus y gallwn ni yng Ngwynedd, adeiladu ar rinweddau ein dinasyddion, cymunedau a gweithlu er mwyn goresgyn yr heriau hyn a manteisio ar y cyfleoedd cywir. Felly, y weledigaeth gyffredinol ar gyfer y cyfnod hwn yw:

Cefnogi pobl Gwynedd i ffynnu mewn cyfnod anodd

Mae'r cynllun hwn hefyd yn nodi cyfres o weledigaethau maes sy'n cyfrannu at y brif weledigaeth. Mae'r gweledigaethau yn disgrifio uchelgais y Cyngor ar gyfer pob maes dros y pedair blynedd nesaf, fel a ganlyn:

Maes	Gweledigaeth
Plant a Phobl Ifanc	<ul style="list-style-type: none"> • Cefnogi pob plentyn a pherson ifanc i fyw bywydau cyflawn
Gofal, Iechyd a Lles	<ul style="list-style-type: none"> • Ysbrydoli pobl Gwynedd i fyw bywydau iach • Cefnogi plant a phobl fregus i fyw bywydau cyflawn
Yr Economi	<ul style="list-style-type: none"> • Gwellu'r cyfleoedd i bobl Gwynedd fyw, gweithio a llwyddo'n lleol
Yr Amgylchedd	<ul style="list-style-type: none"> • Hybu cyflenwad addas o gartrefi i bobl Gwynedd • Hybu amgylchedd diogel a chynaliadwy, gyda chysylltiadau hwylus
Cymunedau Cryf	<ul style="list-style-type: none"> • Cydweithio i greu dyfodol hyderus a Chymraeg • Lleihau effaith amddifadedd ar bobl Gwynedd
Diwylliant a Threfniadau Busnes y Cyngor	<ul style="list-style-type: none"> • Pobl Gwynedd yn ganolog i bopeth rydym yn ei wneud

Er mwyn ceisio gwireddu'r gweledigaethau hyn, mae'r Cyngor wedi mabwysiadu 24 o flaenoriaethau sy'n crynhoi barn y Cyngor am y materion y dylai roi sylw iddynt dros y pedair blynedd nesaf. Y blaenoriaethau hyn fydd amcanion gwella'r Cyngor. Mae'r cynllun hefyd yn adrodd ar y canlyniadau y mae'r Cyngor yn ceisio eu gwireddu o dan bob blaenoriaeth dros oes y cynllun ac yn manylu'n fwy penodol ar yr hyn yr ydym am geisio ei wireddu yn ystod 2013 / 14.

Mae meysydd y cynllun hwn wedi eu seilio ar Strategaeth Gymunedol Gwynedd. Mae'r Strategaeth Gymunedol yn gosod cyfeiriad aml-asiantaethol bwysig sy'n pennu canlyniadau lefel uchel ar gyfer Gwynedd, fel a ganlyn:

- Ardal ble mae'r economi yn ffynnu
- Ardal gydag amgylchedd cynaliadwy
- Ardal ble mae plant a phobl ifanc yn llwyddo
- Ardal byrlymus i fyw gyda chymunedau diogel
- Ardal gydag iechyd da a'r gofal gorau yn y gymuned

Mae Cynllun Strategol y Cyngor, felly, yn disgrifio ein cyfraniad at wireddu'r canlyniadau lefel uchel yma, yn ogystal â disgrifio'r hyn bydd y Cyngor yn ei wneud yn ychwanegol er mwyn cyflawni ei weledigaeth am y cyfnod.

Er bod y Cynllun Strategol yn gosod y cyfeiriad strategol i waith y Cyngor am bedair blynedd, rydym yn ymwybodol iawn bod y byd o'n cwmpas yn newid yn gyson. O ganlyniad, bydd y cynllun hwn yn ddogfen 'fyw' a byddwn yn rheoli'r gwaith yn ofalus iawn er mwyn medru ymateb i unrhyw newidiadau pellach ddaw i'n rhan a hefyd i geisio addasu, gwella a bod yn fwy pendant ar y canlyniadau yr ydym am eu gwireddu i drigolion Gwynedd.

Dyfed Edwards

Dyfed Edwards
Arweinydd y Cyngor

Harry Thomas

Harry Thomas
Prif Weithredwr

2. PROFFIL O WYNEDD A'R CYNGOR

Cyflwynir isod ychydig o ffeithiau am Sir Gwynedd a'r Cyngor:

- Mae 75 Aelod Lleol yn eistedd ar Gyngor Gwynedd. Mae'r Cyngor yn gyfrifol am ddarparu ystod eang o wasanaethau cyhoeddus ar gyfer 121,900 o breswylwyr, gan gynnwys: addysg ac ysgolion, gwasanaethau cymdeithasol, canolfannau hamdden, llyfrgelloedd, gwasanaethau cynllunio, priffyrdd, rheoli gwastraff, gwarchod y cyhoedd, gwasanaethau ieuencid a datblygu'r economi.
- Ers 2001, mae poblogaeth Gwynedd wedi cynyddu o 4.3% (5,031 o bobl). Mae hyn yn cymharu gyda chynnydd o 5.5% yng Nghymru.
- Mae Gwynedd yn ardal wledig fawr sydd yn 2,535 cilomedr sgwâr o faint mewn termau daeryddol. Gwynedd yw'r ail Sir fwyaf yng Nghymru ac mae'n werth 12% o gyfanswm arwynebedd y wlad.
- Mae 65% o drigolion Gwynedd yn siarad Cymraeg a hithau hefyd yw iaith weinyddol fewnol y Cyngor.
- Yn 2012/13, roedd Gwariant Refeniw Crynswth y Cyngor yn £361.5 miliwn. Ymhlith amrywiaeth eang o wasanaethau eraill, defnyddiwyd yr arian hwn i addysgu bron i 16,000 o breswylwyr, cynnal 2,882 cilomedr o briffyrdd a 301 cilomedr o arfordir.
- Mae 102 Ysgol Gynradd, 14 Ysgol Uwchradd a 3 Ysgol Arbennig yng Ngwynedd.

- Mae'r Cyngor yn gyfrifol am redeg 14 Canolfan Hamdden o fewn y Sir ac 17 o Lyfrgelloedd.
- Mae amgylchedd naturiol Gwynedd yn atyniad gwerthfawr o ran denu twristiaeth. Yn 2011, daeth oddeutu 7.2 miliwn o ymwelwyr i Wynedd gan greu £916 miliwn mewn refeniw.
- Mae 67.5% o dir Gwynedd wedi ei leoli o fewn Parc Cenedlaethol Eryri, y parc cenedlaethol mwyaf yng Nghymru.
- Cafodd ran helaeth o Ben Llŷn ei ddynodi yn Ardal o Harddwch Naturiol yn 1956, un o bump yng Nghymru.
- Yn 2012, roedd cyfartaledd incwm cartref yng Ngwynedd (£22,369) yn 10% yn is na'r ffigwr ar gyfer Cymru (£24,848) ac 21% yn is na'r ffigwr ar gyfer Prydain (£28,413).
- Yn 2011, y pris canolrif ar gyfer tŷ yn cael ei werthu yng Ngwynedd oedd £132,000 sydd yn ostyngiad o 2.9% o'i gymharu â 2010.
- Amcangyfrifir bydd nifer yr aelwydydd yng Ngwynedd wedi cynyddu o 16.2% erbyn 2033. Mae hyn yn llai na'r amcangyfrif o gynnydd ar gyfer Cymru oll, sef 25.0%.
- Yn ôl Arolwg Panel Trigolion Gwynedd (2012):

Roedd 92.7% o bobl yn fodlon neu'n fodlon iawn gyda Gwynedd fel lle i fyw.

Roedd 56.7% yn fodlon neu'n fodlon iawn gyda'r ffordd mae Cyngor Gwynedd yn rhedeg pethau.

Roedd 48.9% yn cytuno neu'n cytuno'n gryf fod Cyngor Gwynedd yn cynnig gwerth am arian. Roedd 21.4% yn anghytuno neu'n anghytuno'n gryf fod Cyngor Gwynedd yn cynnig gwerth am arian.

Roedd 39.0% yn anghytuno eu bod yn gallu dylanwadu ar benderfyniadau yn eu hardal leol, ond roedd 31.1% yn cytuno eu bod yn gallu dylanwadu ar y gwasanaethau maent yn eu defnyddio.

Gellir cael mwy o wybodaeth am y Cyngor a'i wasanaethau drwy ymweld â'r wefan - www.gwynedd.gov.uk

3. PARATOI'R CYNLLUN STRATEGOL

Cafodd y cynllun hwn ei baratoi mewn sawl cam, fel a ganlyn:

- Cam Un - Asesu Anghenion a Sganio'r Gorwel:

Cychwyn y gwaith o baratoi'r cynllun oedd adnabod y prif yrwyr cymdeithasol, economaidd, amgylcheddol a pholisi sydd yn dylanwadu'r Cyngor a'r Sir nawr ac sy'n debygol o wneud hynny yn y blynyddoedd nesaf. Aethpwyd ati i gasglu a dadansoddi data a gwybodaeth allweddol er mwyn creu darlun ystadegol o'r cyfleoedd a heriau sydd yn wynebu'r Cyngor a'r Sir.

Yn ogystal, cynhaliwyd arolygon gyda thrigolion y Sir yn ogystal â staff ac Aelodau Etholedig y Cyngor ym mis Tachwedd 2012 er mwyn casglu gwybodaeth am eu profiadau o fyw a gweithio yng Ngwynedd a rhoi cyfle iddynt leisio'u barn ar y materion y dylid eu blaenoriaethu yn y Cynllun Strategol. Cafwyd ymateb arbennig o dda i'r arolygon - gyda 692 o aelodau Panel Trigolion Gwynedd, 495 aelod o staff a 44 Aelod Etholedig yn cymryd rhan.

Arweiniodd hyn at gasgliad o ddata a gwybodaeth allweddol a oedd yn gosod sail tystiolaeth gadarn ar gyfer y cynllun.

- Cam Dau - Adnabod Blaenoriaethau Drafft:

Yr ail gam yn y broses oedd defnyddio'r data a gwybodaeth allweddol fel sail i adnabod blaenoriaethau drafft ar gyfer y cynllun. Fel rhan o'r gwaith hwn, rhoddwyd ystyriaeth i'r prif gyfleoedd a heriau sy'n wynebu'r Sir ar draws nifer o feysydd, eu heffaith posibl ar drigolion Gwynedd a gallu'r Cyngor i wneud gwahaniaeth arwyddocaol yn y meysydd hynny.

Cyhoeddwyd y blaenoriaethau drafft ym mis Mawrth 2013. Yn dilyn hynny, aeth y Cyngor ati i ymgynghori gyda'r cyhoedd a'i bartneriaid ar y blaenoriaethau drafft. Cynhaliwyd cyfres o ddigwyddiadau ar draws y Sir a defnyddiwyd cyfryngau cymdeithasol megis Twitter a Facebook er mwyn rhoi cyfle i bobl leisio'u barn. Yn anffodus, ni fu ymdrechion y Cyngor yn llwyddiannus y tro hwn a siomedig o ran niferoedd oedd yr ymateb i'r elfen hon o'r ymgynghoriad. Serch hyn, gwerthfawrogyd y sylwadau a ddaeth i law a dysgwyd gwersi pwysig o ran gwella trefniadau ymgysylltu i'r dyfodol.

- Cam Tri - Cadarnhau'r Blaenoriaethau a Datblygu Cynigion Cyflawni:

Y cam nesaf oedd cadarnhau'r blaenoriaethau ar gyfer y cynllun a datblygu cyfres o gynigion ar gyfer eu cyflawni. Fel rhan o'r gwaith hwn, aethpwyd ati i gasglu tystiolaeth am yr hyn sy'n gweithio er mwyn sicrhau fod cynigion y Cyngor yn arwain at newidiadau arwyddocaol. Datblygwyd cynigion ar gyfer rhai meysydd penodol ac adnabuwyd yr angen i gwblhau gwaith pellach yn ystod 2013 / 14 er mwyn datblygu cynigion pendant ar gyfer meysydd eraill. Nodir yn glir yn y cynllun pa gynigion fydd yn cael eu gweithredu yn ystod 2013 / 14 a pha rai fydd yn cael eu datblygu yn ystod y flwyddyn. Mae hyn yn arwydd pellach fod y cynllun hwn yn ddogfen 'fyw'.

Rhoddwyd ystyriaeth gofalus i faterion cydraddoldeb, iaith a chynaliadwyedd drwy gydol y broses o baratoi'r cynllun er mwyn sicrhau ei fod yn cael effaith cadarnhaol ar grwpiau penodol o fewn y boblogaeth, yr amgylchedd a'r iaith Gymraeg.

4. NATUR Y CYNLLUN

Nod y Cyngor yw sicrhau *Y Gorau ar gyfer Pobl Gwynedd Heddiw ac Yfory* ac mae'n gwneud hynny yn bennaf trwy ei fusnes arferol, sef y gwasanaethau sydd yn cael eu darparu yn ddyddiol, ac mae gan y Cyngor fesuryddion allweddol i fonitro ansawdd y gwasanaethau hynny (gweler Atodiad 1). Mae'r cynllun hwn, fodd bynnag, yn rhoi sylw penodol i flaenoriaethau'r Cyngor a'r prif newidiadau mae'n ymrwymo iddynt dros y pedair blynedd nesaf.

Mae'r ddogfen hon wedi ei strwythuro o gwmpas y meysydd canlynol:

- Plant a Phobl Ifanc
- Gofal, Iechyd a Lles
- Yr Economi
- Yr Amgylchedd
- Cymunedau Cryf
- Diwylliant a Threfniadau Busnes y Cyngor

Ar gyfer pob maes, cyflwynir:

- ***Gweledigaeth Maes*** - Mae'r weledigaeth maes yn cyfrannu at brif weledigaeth y cynllun ac yn disgrifio uchelgais y Cyngor ar gyfer y maes dros y pedair blynedd nesaf.
- ***Blaenoriaethau*** - Mae'r blaenoriaethau yn canolbwyntio ar y materion bydd y Cyngor yn rhoi sylw pennaf iddynt dros y pedair blynedd nesaf er mwyn ymateb i'r prif gyfleoedd a bygythiadau cymdeithasol, economaidd, amgylcheddol ac ariannol sy'n wynebu'r Cyngor a'r Sir. Y blaenoriaethau yw amcanion gwella'r Cyngor ar gyfer y cyfnod dan sylw.
- ***Tystiolaeth*** - Mae'r dystiolaeth yn crynhoi'r data a gwybodaeth allweddol sy'n sail i'r blaenoriaethau.
- ***Canlyniadau*** - Mae'r canlyniadau yn disgrifio'r prif wahaniaeth mae'r Cyngor eisiau ei wneud erbyn 2017.

- **Cynigion Cyflawni** - Mae'r cynigion yn disgrifio'r hyn bydd y Cyngor yn ei wneud er mwyn gwireddu ei flaenoriaethau. Rhoddir sylw yn benodol i'r hyn fydd y Cyngor yn anelu i'w gyflawni yn ystod 2013 / 14. Yn ogystal, ceir cyfeiriad at y gwaith datblygol bydd y Cyngor yn ei gwblhau yn ystod 2013 / 14 er mwyn llunio cynigion cyflawni o fewn rhai meysydd penodol.
- **Mesuryddion** - Dyma'r prif fesuryddion bydd y Cyngor yn eu defnyddio i fesur ei gynnydd o safbwynt gwireddu'r canlyniadau a blaenoriaethau y mae'n anelu tuag atynt.

Yn olaf, mae tri atodiad:

- Atodiad 1: Mesuryddion Allweddol y Cyngor - Mae'r mesuryddion hyn yn cynrychioli canlyniadau allweddol i unigolion ynghyd ag ansawdd gwasanaeth ar gyfer busnes arferol y Cyngor.
- Atodiad 2: Strategaeth Ariannol y Cyngor - Mae'r Cyngor wedi llunio strategaeth ariannol sy'n plethu gyda chyfnod y Cynllun Strategol gan sicrhau fod yr adnoddau priodol mewn lle i wireddu'r hyn sy'n cael ei gynnwys yn y cynllun.
- Atodiad 3: Dangosyddion Perfformiad Cenedlaethol - Pennir y dangosyddion hyn oll yn genedlaethol ac fe'u cynhwysir yma er mwyn cael rhestr gyflawn o'r hyn y disgwylir i'r Cyngor adrodd arnynt yn flynyddol.

5. CYFLAWNI'R CYNLLUN

Mae cyflawni'r cynllun yn flaenoriaeth bwysig yn ei hun. Bydd y Cyngor yn rhoi trefniadau priodol mewn lle ar bob lefel er mwyn cyflawni'r cynllun a bydd gan bawb rhan bwysig i'w chwarae yn y gwaith o wireddu'r weledigaeth o gefnogi pobl Gwynedd i ffynnu mewn cyfnod anodd.

Y Cyngor Llawn sydd yn gyfrifol am fabwysiadu'r Cynllun Strategol a gosod y cyfeiriad i waith y Cyngor dros y pedair blynedd nesaf.

Bydd Aelodau Cabinet y Cyngor, drwy'r Paneli Cyflawni, yn gyfrifol am weithredu'r Cynllun Strategol o fewn eu meysydd ac yn sicrhau fod trefniadau rheoli prosiect a rheoli perfformiad cadarn mewn lle i gyflawni'r blaenoriaethau a chanlyniadau.

Bydd y Pwyllgorau Craffu yn dal yr Aelodau Cabinet i gyfrif am eu perfformiad o safbwynt cyflawni'r blaenoriaethau ac yn craffu effaith y Cynllun Strategol ar bobl Gwynedd.

Bydd y Cyngor yn parhau i gydweithio'n effeithiol gyda'i bartneriaid ar draws pob sector i wireddu blaenoriaethau sydd angen mewnbwn gan fwy nag un partner i'w cyflawni.

Fel rhan o'i ymrwymiad i roi pobl Gwynedd yng nghanol popeth mae'n wneud, bydd y Cyngor yn rhoi trefniadau mewn lle er mwyn ymgysylltu'n barhaus gyda phobl a chymunedau'r Sir er mwyn rhoi cyfleoedd iddynt ddylanwadu ar waith y Cyngor a'u grymuso i gymryd perchnogaeth a chyfrifoldeb o'r dyfodol.

MAES - PLANT A PHOBL IFANC

Gweledigaeth Maes	<ul style="list-style-type: none"> Cefnogi pob plentyn a pherson ifanc i fyw bywydau cyflawn
Blaenoriaeth	P1 - CODI SAFONAU ADDYSGOL PLANT A PHOBL IFANC
Pam fod hwn yn flaenoriaeth? <i>(Y Dystiolaeth)</i>	<ul style="list-style-type: none"> Mae Adroddiad Gwella Ysgolion y Gweinidog Addysg a Sgiliau yn nodi uchelgais genedlaethol o gyrraedd 65% yn y safon L2+ (5 gradd TGAU (A*- C) yn cynnwys Mathemateg a Chymraeg neu Saesneg) erbyn 2015 - % Gwynedd ar hyn o bryd ydi 55% (safle 6 drwy Gymru). Mae canlyniadau Cyfnod Allweddol 4 yn disgyn o'i gymharu â'r cyfnodau allweddol eraill (Cyfnod Sylfaen = 83%, Cyfnod Allweddol 2 = 86%, Cyfnod Allweddol 3 = 83%, Cyfnod Allweddol 4 Lefel 2+ = 55%). Mae canlyniadau Mathemateg Gwynedd yn is o'u cymharu â chanlyniadau yn y pynciau craidd eraill – Mathemateg = 58.3%, Cymraeg = 76.8%, Saesneg = 64.1%, Gwyddoniaeth = 71.7%. Mae diffyg system gyffredin i "dracio" cyrhaeddiad disgyblion yn ein hysgolion. Mae Arolygiadau Estyn diweddar yn dangos amrywiaeth yn safonau perfformiad a rhagolygon gwella ein hysgolion uwchradd.
Pa wahaniaeth ydym ni eisiau ei wneud erbyn 2017? <i>(Canlyniad)</i>	<p>Bydd safonau addysg plant a phobl ifanc wedi codi:</p> <ul style="list-style-type: none"> 65% neu fwy o ddisgyblion yn cyrraedd y safon Trothwy Lefel 2+ (5 gradd TGAU (A*- C) yn cynnwys Mathemateg a Chymraeg neu Saesneg) yng Nghyfnod Allweddol 4. 65% neu fwy o ddisgyblion yn cyrraedd safon Lefel 2 (gradd A*- C) mewn Mathemateg. Llai o Ysgolion Uwchradd yng nghategori 'mewn dilyniant' Estyn.
Beth fyddwn yn ei gyflawni yn ystod 2013 / 14? <i>(Cynigion Cyflawni)</i>	Byddwn yn datblygu cynigion er mwyn sicrhau y bydd safonau addysg plant a phobl ifanc yn codi. Wrth ddatblygu'r cynigion byddwn yn ystyried argymhellion Adroddiad Estyn a'r Pwyllgor Craffu Gwasanaethau yn dilyn iddynt gwblhau'r Ymchwiliad Craffu ar Ansawdd Addysg.
Sut fyddwn ni yn mesur hyn? <i>(Mesuryddion)</i>	GY02 % o ddisgyblion 15 oed yn cyrraedd y safon Trothwy Lefel 2+ (5 gradd TGAU (A*- C) yn cynnwys Mathemateg a Chymraeg neu Saesneg) yng Nghyfnod Allweddol 4.
	GY26 % o ddisgyblion yn cyrraedd safon Lefel 2 (gradd A*- C) mewn Mathemateg.
	Yn ogystal, byddwn yn ystyried datblygu mesuryddion pellach wrth ddatblygu cynigion yn 2013 / 14.

Blaenoriaeth	P2 - UNIONI CYFLEOEDD I GRWPIAU BREGUS O BLANT, POBL IFANC A THEULUOEDD
Pam fod hwn yn flaenoriaeth? <i>(Y Dystiolaeth)</i>	<ul style="list-style-type: none"> • Prosiect Torri'r Cylch yn nodi bod diffyg ffocws ar ddarparu gwaith ataliol a bod diffyg cefnogaeth i deuluoedd nad ydynt yn cyrraedd y trothwy statudol ar gyfer cymorth, ond sydd angen help serch hynny. • Adolygiad Strategol Anghenion Dysgu Ychwanegol yn dangos ei bod yn anodd profi fod y buddsoddiad o £14.5m blynyddol yn cynnig y gwerth gorau am arian ar hyn o bryd. • Diffyg tracio cyrhaeddiad plant yn golygu ei bod yn anodd profi cynnydd a chyrhaeddiad plant a phobl ifanc gydag anghenion dysgu ychwanegol / grwpiau bregus. • Y bwlc rhwng disgyblion sy'n derbyn Prydau Ysgol am Ddim a gweddill y disgyblion yng Ngwynedd o gyrraedd lefel Trothwy Lefel 2+ (5 gradd TGAU (A*-C) yn cynnwys Mathemateg a Chymraeg neu Saesneg) ydi : 36.04% tra yng Nghymru mae ychydig yn is: 33.22%. • Mae plant o gartrefi incwm isel yn fwy tebygol o ddechrau ysgol gyda diffygion yn eu gallu i ddysgu ac ymddygiad cymdeithasol sydd yn arwain at ganlyniadau gwael i blant, yn wir mae tystiolaeth yn dangos bod plant o'r cartrefi sydd yn yr 20% tlotaf ar gyfartaledd 19 mis tu ôl i blant o'r 20% uchaf erbyn oed 4 / 5. • Lefel absenoldebau yn cael effaith ar gyrhaeddiad plant (cyrraedd lefel Dangosydd Pwnc Craidd yng Nghyfnod Allweddol 4 yn amrywio o 65.7% i 2.2% dibynnol ar lefel presenoldeb) - o'r data am Gymru awgrymir bod ysgolion sydd gyda'r canran uchaf o blant gyda hawl i Brydau Ysgol am Ddim fwy o achosion absenoldebau. • Gwaharddiadau yn parhau yn broblem yn enwedig mewn un Ysgol Uwchradd.
Pa wahaniaeth ydym ni eisiau ei wneud erbyn 2017? <i>(Canlyniad)</i>	<p>Cyrhaeddiad disgyblion bregus wedi gwella.</p> <p>Mwy o deuluoedd yn hyderus, meithringar a gwydn.</p> <p>Gwaharddiadau parhaol mewn ysgolion wedi eu dileu a chynnydd ym mhresenoldeb disgyblion.</p> <p>Gwell profiadau i blant a phobl ifanc gydag anghenion dysgu ychwanegol:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Cynnydd yn nifer llefydd ysgol ar gyfer plant gydag anghenion addysg arbennig yn Meirion Dwyfor. • Cynnydd yn y plant gydag anghenion addysg arbennig fydd yn mynychu'r ysgol newydd. • Cynnydd yn y gwelyau preswyl / ysbaid fydd ar gael yng Ngwynedd ar gyfer defnydd plant y Sir ac, o bosib, Siroedd eraill. • Lleihad yn yr angen i ddanfôn plant gydag anghenion addysg arbennig i Siroedd eraill am eu haddysg ac felly lleihad mewn costau.
Beth fyddwn yn ei gyflawni yn ystod 2013 / 14? <i>(Cynigion Cyflawni)</i>	Byddwn yn gweithredu'r prosiectau canlynol:

Prosiect Gyda'n Gilydd - Tîm o Amgylch y Teulu Gwynedd:

- Cefnogi 120 o deuluoedd yn ystod 2013 / 14.
- Sefydlu cynlluniau ataliol i deuluoedd ar gyfer y meysydd canlynol - hyrwyddo rhiantu, llythrennedd ariannol, chwarae a chyfleoedd hamdden egniol a gwaith blynyddoedd cynnar.
- Sefydlu trefn ar gyfer mesur ac asesu effaith y tîm ac ymchwilio i'r posibilrwydd o ymestyn y ddarpariaeth i ddelio gyda mwy o achosion.
- Sicrhau cyswllt rhwng prosiect Gyda'n Gilydd gyda'r Rhaglen Cymunedau'n Gyntaf.
- Sefydlu cynlluniau ataliol i deuluoedd sy'n derbyn gwasanaeth gan y Gwasanaeth Plant a Theuluoedd ar gyfer y meysydd canlynol - hyrwyddo rhiantu, llythrennedd ariannol, chwarae a chyfleoedd hamdden egniol a gwaith blynyddoedd cynnar.
- Ymestyn darpariaeth Dechrau'n Deg i ddwy ardal newydd.

Prosiect Cynhwysiad ac Ymddygiad:

- Parhau i wella a darparu cefnogaeth i ddisgyblion bregus ymhob ysgol uwchradd drwy'r strategaeth gynhwysiad.
- Paratoi Cynllun Busnes ar gyfer y ganolfan Llwybrau Ni ar gyfer disgyblion a phroblemau ymddygiadol dwys a chymhleth yng nghanol y Sir fydd yn fwy hygyrch i bawb.
- Sicrhau bydd rhaglen waith penodol yn cael ei gweithredu bydd yn delio gyda chyfraddau gwaharddiadau Ysgol Friars.

Prosiect Anghenion Dysgu Ychwanegol:

- Cytuno ar fodel newydd o ddarparu profiadau a chyfleoedd addysgol i blant gydag Anghenion Dysgu Ychwanegol.
- Penderfynu ar safleoedd posibl ar gyfer sefydlu Canolfan Rhagoriaeth Addysg Arbennig newydd yn ardal Dwyfor-Meirionnydd.

Byddwn hefyd yn datblygu cynigion er mwyn:

- Gwella cyrhaeddiad disgyblion bregus.
- Cryfhau llais plant a phobl ifanc yn y gwasanaeth drwy lunio strategaeth ymgysylltu, cryfhau'r broses eiriolaeth ac adolygu a diwygio rôl a strwythur y Gwasanaeth Plant.

Sut fyddwn ni yn mesur hyn? <i>(Mesuryddion)</i>	DCh26	Nifer o deuluoedd sydd wedi derbyn cefnogaeth drwy gynllun Gyda'n Gilydd.
	EDU/016b	% presenoldeb disgyblion mewn Ysgolion Uwchradd.
	EDU/010aN	Nifer y diwrnodau ysgol wedi'u colli o ganlyniad i waharddiadau cyfnod penodol yn ystod y flwyddyn academaidd, mewn Ysgolion Cynradd
	EDU/010bN	Nifer y diwrnodau ysgol wedi'u colli o ganlyniad i waharddiadau cyfnod penodol yn ystod y flwyddyn academaidd, mewn Ysgolion Uwchradd.
	EDU/008bN	Nifer gwaharddiadau parhaol yn yr ysgolion uwchradd.
Ar gyfer y gwaith datblygol, byddwn yn mesur hyn wedi datblygu'r cynigion yn ystod 2013 / 14.		

Blaenoriaeth	P3 - GWELLA ADDASRWYDD Y GYFUNDREFN YSGOLION
Pam fod hwn yn flaenoriaeth? <i>(Y Dystiolaeth)</i>	<ul style="list-style-type: none"> • Cyngor eisoes wedi datgan pryder am gynaliadwyedd ysgolion uwchradd Meirionnydd • Amrediad maint dosbarthiadau yn amrywio yn sylweddol drwy'r Sir. • Cyflwr rhai o adeiladau ein hysgolion yn peri pryder – ddim yn gynaliadwy. • Gwynedd gyda'r % uchaf o lefydd gweigion yng Nghymru = 28%. • Anawsterau wrth geisio penodi Penaethiaid newydd – cael effaith ar arweinyddiaeth ysgolion. • Cymhareb disgybl fesul ysgol (holl ysgolion) yn is yn rhanbarth etholaeth Dwyfor Meirionnydd nac yn Arfon (DM = 101 disgybl, Arfon = 195 disgybl, Cymru = 261 disgybl). • Yr angen i Awdurdodau Lleol a'r sefydliadau dysgu, boed yn ysgolion neu golegau, ddod at ei gilydd ar sail Ardal Ddysgu i gydweithio er mwyn sefydlu a chyd-gyflwyno Cwricwlwm Lleol.
Pa wahaniaeth ydym ni eisiau ei wneud erbyn 2017? <i>(Canlyniad)</i>	<p>Addasrwydd y gyfundrefn ysgolion wedi gwella:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Lleihad yn y nifer o lefydd gweigion o dan 20%. • Llai o amrediad yng nghost y pen – mwy o gysondeb yng ngwariant fesul disgybl ar draws holl ysgolion y Sir. • Adnoddau i wella ansawdd addysg wedi eu hail ddyrannu yn sgil cynlluniau ad-drefnu. • Mwy o adnoddau yn cael eu gwario ar addysg plant yn hytrach nac ar adeiladau. • Gwelliant yng nghyflwr adeiladau ysgolion sydd yn caniatáu dylanwad positif ar amodau dysgu plant. • Gwynedd ac Ynys Môn wedi ei sefydlu fel ardal o ragoriaeth ar gyfer dysgu ôl-16.
Beth fyddwn yn ei gyflawni yn ystod 2013 / 14? <i>(Cynigion Cyflawni)</i>	<p>Byddwn yn gweithredu'r prosiectau canlynol:</p> <p>Prosiect Trefniadaeth Ysgolion:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Agor a sefydlu Ysgol Ardal Craig y Deryn ym Mro Dysynni i gymryd lle pedair ysgol lai. • Cau Ysgol Aberdyfi a gwneud gwelliannau i Ysgol Penybryn, Tywyn.

	<ul style="list-style-type: none"> • Cau Ysgol Y Parc a gwneud gwelliannau i Ysgol O M Edwards, Llanuwchllyn. • Ymgynghori ar gynnig i gau ysgolion Groeslon, Carmel a Bronyfoel a sefydlu Ysgol Ardal newydd yng Ngroeslon a chael penderfyniad terfynol ar y cynnig. • Ymgynghori ar gynnig i gau Ysgol Llidiardau a sefydlogi darpariaeth Ysgol Crud y Werin a chael penderfyniad terfynol ar y cynnig. • Adolygu'r ddarpariaeth ym Meirionnydd gan asesu a oes angen achos dros newid yn yr ardal gan roi sylw penodol i'r sector uwchradd. • Symud ymlaen a datblygu'r drafodaeth ar adolygiad o'r ddarpariaeth yn nalgylch Y Gader. • Symud ymlaen â thrafodaethau a gwaith cefndirol sefydlu Campws Dysgu Gydol Oes yn nhref y Bala. • Datblygu Canolfan Rhagoriaeth Addysg Arbennig newydd yn ardal Dwyfor-Meirionnydd (mwy o fanylion am hwn o dan flaenoriaeth P2). <p>Prosiect Darpariaeth Addysg ôl-16:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Sicrhau cefnogaeth pob sefydliad ôl 16 yng Ngwynedd a Môn. • Sefydlu system reoli a gweithredu effeithiol. • Sefydlu systemau cywain data a gwybodaeth gan gynnwys llais cyflogwyr a llais y dysgwyr • Adnabod cwricwlwm ardal addas ar gyfer Medi 2014. • Adnabod a mynd i'r afael â rhwystrau i newid. • Datblygu gwaith partneriaethol Berwyn/Grŵp Llandrillo. 	
<p>Sut fyddwn ni yn mesur hyn? (Mesuryddion)</p>	DA04	% lleoedd sydd heb eu llenwi mewn ysgolion cynradd Gwynedd.
	Adn23	Amrediad yng nghost y pen fesul disgybl ar draws ysgolion y Sir.
	Adn24	% yr arbedion a ddaw yn sgil ad-drefnu sydd yn cael ei ail gyfeirio nôl i'r ysgolion.
	Ar gyfer y prosiect Darpariaeth Addysg ôl-16, mae'r Bartneriaeth Ddysgu ôl-16 wedi adnabod set o fesuryddion i'w trafod ymhellach a'u cytuno, ynghyd â thargedau, gan y Consortiwm pan yn weithredol.	

Blaenoriaeth	P4 - PARATOI POBL IFANC YN WELL AR GYFER BYWYD A GWAITH
Pam fod hwn yn flaenoriaeth? <i>(Y Dystiolaeth)</i>	<ul style="list-style-type: none"> • Arolwg Busnes Gwynedd - 87.9% o'r busnesu sy'n datgan eu bod yn wynebu anawsterau recriwtio yn nodi fod hynny oherwydd diffyg sgiliau a chymwysterau gan ymgeiswyr. (cyfathrebu, gofal cwsmer a rhifedd a llythrennedd). • Allfudo o'r Sir yn yr oed 20-34 wedi cynyddu i 14.7% yn 2010/11, a sgiliau/cymwysterau yn gadael yn sgil yr allfudo. • Pobl ifanc Gwynedd yn adrodd eu bod yn ei chael yn anodd cael swyddi yn lleol, gan gynnwys graddedigion ifanc. • Diffyg pwyslais yn yr ysgolion ar ddysgu sgiliau bywyd megis rheoli arian, coginio, sgiliau magu plant, sgiliau cyfweld ayyb. • Wylfa B yn debygol o ddod gyda chyfleoedd swyddi ar draws sawl maes; Parth Menter Eryri yn creu cyfleoedd gwaith pellach e.e. yn y sector digidol a data; Canolfan Pontio cyfleoedd newydd yn cael eu creu ym maes y diwydiannau creadigol trwy Pontio ac o bosib adleoli un o ganolfannau S4C - angen sicrhau fod pobl leol yn cael eu darparu i fanteisio ar y cyfleoedd gwaith. • Y Cynllun Llwyddo'n Lleol, ddechreuodd yn 2011, wedi rhoi cymorth i 1,979 o bobl ifanc rhwng 11 a 19 oed i ddatblygu syniad a pharatoi cynllun busnes syml, ac yna i ddefnyddio'r cynllun busnes i geisio am fwrsariaeth Llwyddo'n Lleol. Mae 143 bwrsariaeth o £1,000 wedi eu cyflwyno i helpu unigolion neu grwpiau o unigolion ddechrau eu menter eu hunain • Roedd 620 o hawlwr Lwfans Ceiswyr Gwaith o dan 25 oed (Gorffennaf 2012).
Pa wahaniaeth ydym ni eisiau ei wneud erbyn 2017? <i>(Canlyniad)</i>	Pobl ifanc wedi eu harfogi gyda sgiliau gwaith a bywyd priodol: <ul style="list-style-type: none"> • Pobl ifanc yn datgan gwell ymwybyddiaeth o gyfleoedd gyrfaol a gwell parodrwydd i fynd i fyd gwaith. • Busnesau yn datgan bod anawsterau recriwtio wedi gostwng ac yn dangos parodrwydd i gyflogi person ifanc. • Lleihad yn y niferoedd nad ydynt mewn addysg, cyflogaeth na hyfforddiant (NACH). • Lleihad yn y nifer o hawlwr Lwfans Ceiswyr Gwaith o dan 25 oed.
Beth fyddwn yn ei gyflawni yn ystod 2013 / 14? <i>(Cynigion Cyflawni)</i>	Byddwn yn datblygu cynigion er mwyn: <ul style="list-style-type: none"> • Sicrhau bod cyrsiau priodol, boed yn academiaidd neu yn alwedigaethol, yn cael eu darparu ar gyfer y cyfleoedd gwaith sydd ar gael yn yr ardal. • Diwallu'r diffyg sgiliau sy'n bodoli ymysg pobl ifanc yn ôl cyflogwyr. • Sicrhau bod pobl ifanc yn cael eu paratoi ar gyfer bywyd.

Sut fyddwn ni yn mesur hyn? <i>(Mesuryddion)</i>	DGD17	% y bobl ifanc 16 - 18 oed nad ydynt mewn addysg, gwaith neu hyfforddiant.
	P4a	% Hawlwyr Lwfans Ceiswyr Gwaith o dan 25 oed.
	Yn ogystal, byddwn yn ystyried datblygu mesuryddion pellach wrth ddatblygu cynigion yn 2013 / 14.	

MAES - GOFAL, IECHYD A LLES

Gweledigaethau Maes	<ul style="list-style-type: none"> • Cefnogi plant a phobl fregus i fyw bywydau cyflawn • Ysbrydoli pobl Gwynedd i fyw bywydau iach 								
<p>Blaenoriaeth</p> <p>Pam fod hwn yn flaenoriaeth? <i>(Y Dystiolaeth)</i></p>	<p>GOF1 - YMATEB YN WELL I ANGHENION POBL FREGUS I SICRHAU GWASANAETHAU GOFAL CYNALIADWY</p> <ul style="list-style-type: none"> • Cynnydd yn y boblogaeth hŷn gyda chynnydd sylweddol o 87% yn niferoedd y bobl oed 85+ dros yr ugain mlynedd nesaf - effeithio ar wasanaethau iechyd a gofal cymdeithasol. • Allfudiad pobl ifanc Gwynedd i rannau eraill o'r DU rhwng 2002 a 2009 tra bu mewnlifiad o'r boblogaeth pobl hŷn (50-64) i Wynedd o rannau eraill o'r DU. Rhagweld problem o sicrhau gweithlu gofal cymdeithasol addas, i gwrdd ag anghenion dros yr ugain mlynedd nesaf. Tystiolaeth o hyn eisoes yn Ne Meirionnydd. • Cynnydd yn y galw am wasanaethau Plant, gyda chynnydd yn y plant mewn gofal a phlant mewn angen. <table border="0" style="margin-left: 20px;"> <tr> <td>○ Niferoedd Plant mewn Gofal:</td> <td>Niferoedd Plant mewn Angen:</td> </tr> <tr> <td>○ 2009-10 = 175</td> <td>2009-10 = 605</td> </tr> <tr> <td>○ 2010-11 = 175</td> <td>2010-11 = 650</td> </tr> <tr> <td>○ 2011-12 = 195</td> <td>2011-12 = 663</td> </tr> </table> • Cyfradd pobl hŷn (sy'n 65 oed neu drosodd) y mae'r awdurdod yn rhoi cymorth iddynt mewn cartrefi gofal fesul 1,000 o'r boblogaeth sy'n 65 oed neu drosodd ar 31 Mawrth - 2011/12 Gwynedd 24.9, Teulu 20.75, Cymru 21.35. Gwynedd hyd at Ch3 2012/13 - 24.0. • Mae Bil Iechyd, Gwasanaethau Cymdeithasol a Llesiant (Cymru) yn darparu fframwaith statudol bydd yn trawsnewid y modd caiff gwasanaethau cymdeithasol eu darparu. Yn bennaf trwy hybu annibyniaeth pobl er mwyn rhoi mwy o lais a rheolaeth iddynt. 	○ Niferoedd Plant mewn Gofal:	Niferoedd Plant mewn Angen:	○ 2009-10 = 175	2009-10 = 605	○ 2010-11 = 175	2010-11 = 650	○ 2011-12 = 195	2011-12 = 663
○ Niferoedd Plant mewn Gofal:	Niferoedd Plant mewn Angen:								
○ 2009-10 = 175	2009-10 = 605								
○ 2010-11 = 175	2010-11 = 650								
○ 2011-12 = 195	2011-12 = 663								
<p>Pa wahaniaeth ydym ni eisiau ei wneud erbyn 2017? <i>(Canlyniad)</i></p>	<p>Plant Gwynedd yn derbyn gwasanaeth effeithiol sy'n cynnig gwerth am arian.</p> <p>Llais cryfach i ddefnyddwyr gwasanaethau cymdeithasol Gwynedd.</p> <p>Darpariaeth addas o ofal yn y lleoliad cywir.</p> <p>Pobl a phlant Gwynedd yn derbyn gwasanaeth gan weithlu hyderus a chymwys sy'n gallu ymateb i'w anghenion.</p> <p>Pobl a phlant Gwynedd yn byw mewn cymunedau cryf sy'n gefnogol ac yn adeiladu ar gryfderau pobl.</p>								

Beth fyddwn yn ei gyflawni yn ystod 2013 / 14?

(Cynigion Cyflawni)

Byddwn yn gweithredu'r prosiectau canlynol:

Prosiect Ymgysylltu: HWN WEDI SYMUD I GOF2

- Llunio strategaeth ymgysylltu fydd yn sicrhau cynnwys defnyddwyr / darpar ddefnyddwyr / gofalwyr wrth gynllunio, datblygu, gweithredu a gwerthuso ymyraethau.
- Sefydlu a chryfhau fforymau defnyddwyr.
- Cryfhau'r broses eiriolaeth gan ddarparu canllawiau clir a theg.

Prosiect Trawsnewid Gwasanaethau Pobl Hŷn:

(Gan anelu i sicrhau cydweithio gwell gyda'r Gwasanaeth Iechyd)

Gofal Preswyl

- Ystyried argymhellion asesiad lletya a gofal Porthmadog.
- Adnabod ffordd ymlaen i'r ddarpariaeth yn nalgylch Porthmadog.
- Gweithredu rhaglen ymgysylltu ynglŷn â'r ffordd ymlaen.
- Cytuno ffordd ymlaen gyda chartrefi preswyl y Cyngor.
- Agor Uned Ysbaid benodol ar sail peilot.

Gofal Dydd

- Cytuno ar gynllun sy'n cyfarch anghenion gofal dydd pobl hŷn gan gynnwys cyfleon gwaith / gwirfoddoli / cymdeithasu / gofal personol a gofal dwys.
- Adnabod opsiynau gofal dydd Maesincla Caernarfon.
- Datblygu Rhaglen Waith ar y cyd gyda Bwrdd Iechyd Prifysgol Betsi Cadwaladr ynglŷn â darpariaeth gofal dydd arbenigol dementia.

Teleofal

- Cwblhau adolygiad o achos fusnes teleofal.
- Cytuno ar y ffordd ymlaen.

	<p>Prosiect Trawsnewid Gwasanaethau Anabledd Dysgu:</p> <ul style="list-style-type: none"> Gweithredu'r rhaglen ymgysylltu gyda rhanddeiliaid cartref Fron Deg Caernarfon. Adnabod modelau llety a gofal dydd ar gyfer pobl ac Anableddau Dysgu. Ystyried gwybodaeth ymgysylltu, penderfynu'r opsiynau a chreu achos fusnes ar gyfer cartref Fron Deg. Y Cabinet i ystyried yr achos fusnes safle Fron Deg. HWN YN DEBYGOL O DDIGWYDD YN 2014 - 15 <p>Prosiect Strwythur Arweinyddiaeth:</p> <ul style="list-style-type: none"> Adolygu a diwygio'r strwythur arweinyddiaeth ynghyd â rôl statudol a'r strwythur adrannol er mwyn sicrhau ei fod yn addas i'w bwrpas. Penderfynu ar y strwythur wedi ei adolygu. <p>Byddwn hefyd yn datblygu cynigion er mwyn:</p> <ul style="list-style-type: none"> Canfod ffurf o gynnig gwell gwerth am arian wrth gynnig gwasanaeth effeithiol drwy Adolygiad Dechrau i Ddiwedd 'End to End' y Gwasanaeth Plant. Darparu ystod o wlaû sydd yn diwallu'r galw drwy Adolygiad Dechrau i Ddiwedd 'End to End' y Gwasanaeth Oedolion. Canfod cryfderau cymunedau unigol ac adnabod bylchau trwy wneud Adolygiad o'r Gefnogaeth Gymunedol. HWN WEDI SYMUD I GOF2 	
<p>Sut fyddwn ni yn mesur hyn? (Mesuryddion)</p>	SCA/002b	Cyfradd pobl hŷn (sy'n 65 oed neu drosodd) y mae'r awdurdod yn rhoi cymorth iddynt mewn cartrefi gofal fesul 1,000 o'r boblogaeth sy'n 65 oed neu drosodd ar 31 Mawrth.
	OED09	% o ddefnyddwyr sy'n adrodd fod Teleofal yn eu galluogi i fyw adref yn annibynnol.
	SCA/007	% y cleientiaid a chynllun gofal ar 31 Mawrth, y dylai eu cynlluniau gofal fod wedi'u hadolygu a gafodd eu hadolygu yn ystod y flwyddyn.
<p>Blaenoriaeth</p> <p>Pam fod hwn yn flaenoriaeth? (Y Dystiolaeth)</p>	<p>GOF2 - CYNYYDDU GWAITH ATALIOL YM MAES GOFAL OEDOLION A PHOBL HŶN</p> <ul style="list-style-type: none"> Yr agenda ataliol yn cynyddu'r ffocws ar ymyraethau ataliol cynnar er mwyn gwella ansawdd bywyd a lleihau'r pwysau ar wasanaethau. Ymchwil yn dangos bod ymyraethau cynnar anffurfiol (ee gan y sector wirfoddol / 3ydd sector) yn hyrwyddo annibyniaeth ond bod ymyraeth gynnar ffurfiol yn dwysau'r broblem a chreu dibyniaeth gynyddol. Rhagwelir cynnydd o 12% yn y nifer gofalwyr di-dâl oed 65+ yn ystod cyfnod y 5 mlynedd nesaf. 	

Pa wahaniaeth ydym ni eisiau ei wneud erbyn 2017? (Canlyniad)	Rhwydwaith o gefnogaeth ragweithiol ar gael i gynorthwyo oedolion a phobl hŷn fyw yn annibynnol heb ymyrraeth ffurfiol Gwasanaethau Cymdeithasol.
Beth fyddwn yn ei gyflawni yn ystod 2013 / 14? (Cynigion Cyflawni)	Byddwn yn gweithredu'r prosiect canlynol: Prosiect Cydgynhyrchu a Chyfranogi: <ul style="list-style-type: none"> • Rhagbaratoi i lunio strategaeth ymgysylltu fydd yn sicrhau cynnwys defnyddwyr / darpar ddefnyddwyr / gofaluwr wrth gynllunio, datblygu , gweithredu a gwerthuso ymyraethau. ADDASIAD • Sefydlu a chryfhau fforymau defnyddwyr. I'W GYNNWYS YNG NGHYNLLUN 2014 - 15 • Cryfhau'r broses eiriolaeth gan ddarparu canllawiau clir a theg. I'W GYNNWYS YNG NGHYNLLUN 2014 - 15 • Canfod cryfderau cymunedau unigol ac adnabod bylchau trwy wneud Adolygiad o'r Gefnogaeth Gymunedol • Sefydlu pilot Pwynt Mynediad Sengl ym Meirionydd. ADDASIAD • Byddwn hefyd yn datblygu cynigion er mwyn canfod y cyfleoedd ataliol ym maes Gofal Oedolion a Phobl Hŷn trwy gynnal adolygiad gan sicrhau plethiad gweithredu gyda'r Strategaeth Pobl Hŷn
Sut fyddwn ni yn mesur hyn? (Mesuryddion)	Byddwn yn mesur hyn wedi datblygu'r cynigion yn ystod 2013/14

Blaenoriaeth	GOF3 - AMDDIFFYN PLANT AC OEDOLION
Pam fod hwn yn flaenoriaeth? (Y Dystiolaeth)	<ul style="list-style-type: none"> • Diogelu pobl sy'n agored i niwed yn fater sylfaenol i asiantaethau statudol a phartneriaid mewn gofal. • Diogelu plant yn flaenoriaeth allweddol i'r Cyngor. Angen sicrhau'r canlyniadau gorau posibl i blant o ran eu hamddiffyn a diogelu'u lles.
Pa wahaniaeth ydym ni eisiau ei wneud erbyn 2017? (Canlyniad)	Plant, Pobl Ifanc ac Oedolion Gwynedd yn Fwy Diogel: <ul style="list-style-type: none"> • Pob plentyn yn mynychu ysgol lle mae'r bobl sydd angen gwiriad Gwasanaeth Datgelu a Gwahardd (DBS, CRB gynt) wedi'i dderbyn. • Cynnydd yng nghanran yr asesiadau risg a gafodd eu cyflwyno i Gynhadledd Achos a oedd yn cael eu hystyried yn rhai a oedd yn dangos ansawdd wrth wneud penderfyniad. • Pob aelod staff newydd yn derbyn hyfforddiant diogelu wrth eu hanwytho. • Cynnal perfformiad yn y nifer o atgyfeiriadau amddiffyn oedolion wedi'u cwblhau lle mae'r perygl wedi ei reoli.
Beth fyddwn yn ei gyflawni yn ystod 2013 / 14? (Cynigion Cyflawni)	Byddwn yn gweithredu'r prosiect canlynol:

	<p>Prosiect Diogelu Plant ac Oedolion:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Mabwysiadu a gweithredu Polisi a Chanllawiau Diogelu Plant ac Oedolion Cyngor Gwynedd. • Penodi Rheolwyr Dynodedig ar gyfer pob Gwasanaeth. • Sicrhau fod gan bob gwasanaeth Gynllun Diogelu yn unol â'r canllawiau corfforaethol. • Cyflwyno hyfforddiant / rhaglen Diogelu Plant ac Oedolion. • Datblygu modiwl e-ddysgu corfforaethol. • Cyflwyno Hyfforddiant Diogelu ar gyfer Aelodau Etholedig. <p>Byddwn hefyd yn datblygu cynigion er mwyn sefydlu natur sefyllfa Amddiffyn Oedolion yng Ngwynedd trwy gynnal adolygiad. DILEU</p>	
<p>Sut fyddwn ni yn mesur hyn? (Mesuryddion)</p>	Adn25	% o'r pob Llywodraethwyr ddylai fod wedi derbyn gwiriad sydd wedi derbyn gwiriad Gwasanaeth Datgelu a Gwahardd (DBS, CRB gynt) mewn ysgolion Gwynedd. ADDASIAD
	Adn09	% Staff ysgol efo gwiriad Gwasanaeth Datgelu a Gwahardd (DBS, CRB gynt) mewn ysgolion Gwynedd. YCHWANEGIAD
	Diogelu2	% yr asesiadau risg a gafodd eu cyflwyno i Gynhadledd Achos a oedd yn cael eu hystyried yn rhai a oedd yn dangos ansawdd wrth wneud penderfyniad.
	SCA/019	O'r atgyfeiriadau amddiffyn oedolion wedi'u cwblhau yn ystod y flwyddyn, y % lle mae'r perygl wedi ei reoli.
	AdranDiogelu2	Canran yr aelodau staff newydd a dderbyniodd hyfforddiant diogelu wrth eu hanwytho DILEU: YN CAEL EI DDISODLI GAN Y CANLYNOL:
	AdranDiogelu2a	Nifer y staff sydd wedi mynychu hyfforddiant amddiffyn plant drwy'r Uned Datblygu Gweithlu Gwynedd.
	AdranDiogelu2b	Nifer y staff sydd wedi mynychu hyfforddiant amddiffyn oedolion drwy'r Uned Datblygu Gweithlu Gwynedd.
<p>Blaenoriaeth Pam fod hwn yn flaenoriaeth? (Y Dystiolaeth)</p>	<p>GOF4 - CYNYYDDU GWAITH ATALIOL A THARGEDU ANGHYDRADDOLDEBAU YM MAES IECHYD</p> <ul style="list-style-type: none"> • Yr agenda ataliol yn cynyddu'r ffocws ar ymyraethau ataliol cynnar er mwyn gwella ansawdd bywyd a lleihau'r pwysau ar wasanaethau. Ymchwil yn dangos bod ymyraethau cynnar anffurfiol (ee gan y sector wirfoddol / 3ydd sector) yn hyrwyddo annibyniaeth ond bod ymyraeth gynnar ffurfiol yn dwysau'r broblem a chreu dibyniaeth gynyddol. • Rhagwelir cynnydd o 12% yn y nifer gofawyr di-dâl oed 65+ yn ystod cyfnod y 5 mlynedd nesaf. 	

	<ul style="list-style-type: none"> • Ymyraethau byr o fewn gofal cynradd yn rhoi gwerth gorau am arian - sef rhwng £20 a £440 QALY. • Disgwyliad oes yng Ngwynedd yn cynyddu, ond nid yw'r gwelliant yn gyfartal ar draws pob ardal. Mae bylchau anghydraddoldeb sylweddol yn genedlaethol ac yn lleol rhwng yr ardaloedd mwyaf a lleiaf amddifad o ran disgwyliad oes a marwolaethau yn sgil gwahanol achosion. • Anghydraddoldebau mewn ansawdd bywyd o ran disgwyliad oes iach a disgwyliad oes heb anabledd.
<p>Pa wahaniaeth ydym ni eisiau ei wneud erbyn 2017? (Canlyniad)</p>	<p>Ystod o wasanaethau integredig gyda phartneriaid i wella cyfleon byw'n iach a phrofiad i unigolion. Anghydraddoldebau iechyd yn lleihau yng Ngwynedd. Gwella iechyd wedi'i brif-ffrydio drwy'r Cyngor.</p>
<p>Beth fyddwn yn ei gyflawni yn ystod 2013 / 14? (Cynigion Cyflawni)</p>	<p>Byddwn yn datblygu cynigion er mwyn:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Creu darpariaeth addas ar gyfer y teulu o'r cychwyn trwy ystyriaeth y ffordd gall y gwasanaeth iechyd gydweithio hefo'r Cyngor yn ystod cyfnod Blynyddoedd Cynnar plant a'u rhieni. • Cynnig gwasanaeth gwell i unigolion trwy ystyried cyfleon o gyd-weithio, chyd-leoli a darpariaeth ar y cyd ar gyfer triniaethau, gwasanaethau a rhaglenni adfer. • Cael darlun diweddar o anghydraddoldebau iechyd o fewn y Sir trwy gynnal Asesiad Anghenion Iechyd yng Ngwynedd. • Cytuno ar y mathau o ymyraethau penodol a dwys y gellir eu targedu yn yr ardaloedd neu garfanau pobl adnabyddir trwy ddatblygu strategaeth tymor hir. • Codi ymwybyddiaeth a chyfraniad gwasanaethau'r Cyngor i Wella Iechyd. • Canfod sefyllfa gweithredu Asesiad Effaith Iechyd ar bolisiau a threfniadau gwasanaethau adrannau'r Cyngor. • Sicrhau perchnogaeth gorfforaethol i'r brand byw'n iach gan sefydlu cyfundrefn, safonau a chanllawiau i'w cyrraedd.
<p>Sut fyddwn ni yn mesur hyn? (Mesuryddion)</p>	<p>Byddwn yn mesur hyn wedi datblygu'r cynigion yn ystod 2013 / 14.</p>

MAES - YR ECONOMI

Gweledigaeth Maes	<ul style="list-style-type: none"> Gwella'r cyfleoedd i bobl Gwynedd fyw, gweithio a llwyddo'n lleol
Blaenoriaeth	ECON1 - CRYFHAU GWYTNWCH BUSNESAU A CHADW'R BUDD YN LLEOL
Pam fod hwn yn flaenoriaeth? <i>(Y Dystiolaeth)</i>	<ul style="list-style-type: none"> Sefyllfa ymylol y Sir mewn perthynas â'r prif farchnadoedd Mae ychydig dros chwarter busnesau Gogledd Cymru yng Ngwynedd (25.6%) – 12,840 o fusnesau, yn cyflogi 43,000 (ffigyrau LIC). Tua'r hanner (6,305) wedi eu cofrestru ar gyfer TAW a/neu PAYE – angen cefnogi busnesau cynhenid i dyfu. Gostyngiad o 37% yng ngoroesiad busnesau'r Sir rhwng 2008-2010, yn ôl rŵan i lefel debyg i 2008 ond y busnesau a'r cyfleon swyddi a gollwyd bryd hynny wedi mynd. Busnesau yn nodi fod gwaith a chyfle yn mynd i fusnesau tu allan i'r Sir, gan gynnwys cytundebau bychain yn ogystal â rhai mawr. Cyfleon enfawr buddsoddiad Wylfa B, a chynlluniau cyfalaf o fewn Gwynedd gwerth £75m yn y cyfnod i ddod. Caffael yn faes mae gan y Cyngor ddylanwad drosto – ar hyn o bryd oddeutu 38.55% o gaffael y Cyngor sydd o fewn y Sir. Prosesau Caffael yn adnabod <i>Voids</i>, sef gwasanaethau sydd ddim yn cael eu cynnig gan fusnesau o fewn y Sir, ac o'r herwydd cyfleon pwysig i fusnesau lleol ennill buddsoddiad gan y sector gyhoeddus yn gadael y Sir. Gwynedd yn y wedd gyntaf i gael isadeiledd band eang tra nerthol y genhedlaeth nesaf ar draws y Sir - y nerth arfaethedig (fyny at 80Mbps) yn dod â'r Sir o fewn yr un categori â rhai o brif economïau'r byd. Dim ond 46.7% o drigolion Gwynedd sy'n cymryd mantais o fand eang ar hyn o bryd (65.5% yng Nghymru a 71.4% yn y DG).
Pa wahaniaeth ydym ni eisiau ei wneud erbyn 2017? <i>(Canlyniad)</i>	<p>Mwy o fuddion i bobl y Sir o gaffael y Cyngor.</p> <p>Mwy o fusnesau'r Sir yn tyfu ac efo'r potensial i gyflogi.</p> <p>Cynnal lefel goroesiad busnesau'r Sir.</p>
Beth fyddwn yn ei gyflawni yn ystod 2013 / 14? <i>(Cynigion Cyflawni)</i>	<p>Byddwn yn gweithredu'r prosiectau canlynol:</p> <p>Prosiect Cadw'r Budd yn Lleol:</p> <ul style="list-style-type: none"> Sefydlu Rhaglen Gaffael flynyddol. Cynnal adolygiad o drefniadau caffael y Cyngor a phenderfynu ar gyfeiriad. Sefydlu cymalau cymdeithasol o fewn cytundebau'r maes adeiladwaith dros £500k, ac adnabod sectorau eraill.

	<ul style="list-style-type: none"> • Targeddu a chodi ymwybyddiaeth busnesau'r Sir o gytundebau caffael y Cyngor, gan sicrhau'r gefnogaeth briodol i'w galluogi i gyflwyno ceisiadau tendr. • Adnabod y <i>Bylchau Cyflenwi</i> sydd o fewn y Sir. <p>Prosiect Rhaglen Cyflenwyr Gwynedd:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Comisiynu sesiynau Cwrdd â'r Prynwr o gwmpas cytundebau penodol ar draws sawl sector. • Sicrhau sesiynau achrediadau arbenigol ar gyfer cwmnïau lleol. • Codi ymwybyddiaeth busnesau'r Sir o gyfleon cytundebau Ynys Ynni a chynlluniau rhanbarthol. <p>Prosiect Tyfu Busnesau Cynhenid: DILEU</p> <ul style="list-style-type: none"> • Cydweithio efo 43 busnes sydd eisoes wedi mynegi awydd i dyfu a'u cefnogi i ddilyn eu rhaglenni twf unigol. • Dathlu llwyddiant 10 o gwmnïau fydd wedi gwireddu eu huchelgais i dyfu. <p>Byddwn hefyd yn datblygu cynigion er mwyn:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Cefnogi busnesau traddodiadol y Sir trwy gyfnod anodd gan greu ystod o gyfleon iddynt gynyddu eu marchnadoedd a goroesi - gan gynnwys rhoi sylw i e.fasnachu, Cerdyn Prynu'n Lleol Gwynedd, a canol trefi DILEU chefnogi digwyddiadau strategol. ac i'r maes olyniaeth busnes. DILEU • Datblygu economïau lleol mwy hunangynhaliol fydd yn manteisio ar gyfleon y sector werdd ac amgylcheddol, ac yn ychwanegu gwerth at gynnyrch lleol er mwyn cyfrannu at gryfhau gwytnwch busnesau a'u goroesiad. 																
<p>Sut fyddwn ni yn mesur hyn? (<i>Mesuryddion</i>)</p>	<table border="1"> <tr> <td>Econ1.3a</td> <td>Ffigwr cymharol busnesau Gwynedd sy'n goroesi yn flynyddol.</td> </tr> <tr> <td>Econ1.2a</td> <td>Ffigwr cymharol busnesau wedi eu cofrestru ar gyfer TAW / PAYE.</td> </tr> <tr> <td>Econ1.1a</td> <td>% cytundebau'r Cyngor sy'n mynd i fusnesau lleol.</td> </tr> <tr> <td>Econ1.1b</td> <td>Nifer busnesau'r Sir sy'n ennill cytundebau gan y Cyngor.</td> </tr> <tr> <td>Econ1.1c</td> <td>% busnesau a dargedwyd sy'n mynd ymlaen i dendro am waith y Cyngor.</td> </tr> <tr> <td>Econ1.1d</td> <td>% cytundebau caffael y Cyngor dros £500k yn y maes adeiladwaith sydd yn cynnwys ac wedi gweithredu cymalau cymdeithasol perthnasol e.e. i sefydlu prentisiaethau etc.</td> </tr> <tr> <td>Econ1.2b</td> <td>Nifer busnesau wedi eu cyngori trwy'r Rhaglen Cyflenwyr yn ennill cytundebau.</td> </tr> <tr> <td>Econ1.2/3a</td> <td>Nifer swyddi wedi eu creu o ganlyniad i weithredu Prosiect Rhaglen Cyflenwyr Gwynedd. a Phrosiect Tyfu Busnesau Cynhenid. ADDASIAD</td> </tr> </table>	Econ1.3a	Ffigwr cymharol busnesau Gwynedd sy'n goroesi yn flynyddol.	Econ1.2a	Ffigwr cymharol busnesau wedi eu cofrestru ar gyfer TAW / PAYE.	Econ1.1a	% cytundebau'r Cyngor sy'n mynd i fusnesau lleol.	Econ1.1b	Nifer busnesau'r Sir sy'n ennill cytundebau gan y Cyngor.	Econ1.1c	% busnesau a dargedwyd sy'n mynd ymlaen i dendro am waith y Cyngor.	Econ1.1d	% cytundebau caffael y Cyngor dros £500k yn y maes adeiladwaith sydd yn cynnwys ac wedi gweithredu cymalau cymdeithasol perthnasol e.e. i sefydlu prentisiaethau etc.	Econ1.2b	Nifer busnesau wedi eu cyngori trwy'r Rhaglen Cyflenwyr yn ennill cytundebau.	Econ1.2/3a	Nifer swyddi wedi eu creu o ganlyniad i weithredu Prosiect Rhaglen Cyflenwyr Gwynedd. a Phrosiect Tyfu Busnesau Cynhenid. ADDASIAD
Econ1.3a	Ffigwr cymharol busnesau Gwynedd sy'n goroesi yn flynyddol.																
Econ1.2a	Ffigwr cymharol busnesau wedi eu cofrestru ar gyfer TAW / PAYE.																
Econ1.1a	% cytundebau'r Cyngor sy'n mynd i fusnesau lleol.																
Econ1.1b	Nifer busnesau'r Sir sy'n ennill cytundebau gan y Cyngor.																
Econ1.1c	% busnesau a dargedwyd sy'n mynd ymlaen i dendro am waith y Cyngor.																
Econ1.1d	% cytundebau caffael y Cyngor dros £500k yn y maes adeiladwaith sydd yn cynnwys ac wedi gweithredu cymalau cymdeithasol perthnasol e.e. i sefydlu prentisiaethau etc.																
Econ1.2b	Nifer busnesau wedi eu cyngori trwy'r Rhaglen Cyflenwyr yn ennill cytundebau.																
Econ1.2/3a	Nifer swyddi wedi eu creu o ganlyniad i weithredu Prosiect Rhaglen Cyflenwyr Gwynedd. a Phrosiect Tyfu Busnesau Cynhenid. ADDASIAD																

Blaenoriaeth	ECON2 - GWELLA ANSAWDD SWYDDI A LEFELAU CYFLOG
Pam fod hwn yn flaenoriaeth? <i>(Y Dystiolaeth)</i>	<ul style="list-style-type: none"> • Mae economi'r Sir yn parhau i gael ei nodweddu gan ddibyniaeth ar nifer gyfyng o sectorau, gyda'r sectorau hynny sy'n cael eu cyfrif gyda chyflogau uchel yn gymharol brin yn y Sir – dim ond 3.1% o weithwyr Gwynedd sydd yn y sectorau Proffesiynol, Gwyddonol a Thechnolegol. • Dibyniaeth uchel ar sectorau sydd ar y cyfan gyda nifer uchel o swyddi rhan amser a chyflogau isel. • Y Cyngor yn gweithredu yn rhagweithiol ar hyn o bryd gyda phartneriaid i sefydlu a gwreiddio sectorau gwerth uchel o fewn ac ar draws y Sir e.e. data a digidol, meddygol, a diwydiannau creadigol – sef sectorau sy'n cynnig lefelau cyflog uwch. • Sefyllfa ymylol y Sir, a pheryg i dueddiadau “rhanbartholeiddio” arwain at symud y ffocws economaidd i'r dwyrain, a chyfleon swyddi da allan o'r Sir – felly heb ymyrraeth yr amrywiaeth sectorau a rhai gwerth uchel yn crebachu. • Economi dymhorol gyda'r pegynnu rhwng swyddi ar gael yn Ionawr 2011/12 (gostyngiad 47%) a Gorffennaf 2011 / 12 (cynnydd 30.8%) yn dwysau. • Rhwng Ionawr 2011 ac Ionawr 2012 bu gostyngiad o 47% yn y swyddi gweigion byw yng Nghanolfannau Gwaith y Sir, a'r sefyllfa yn gyson ar ei gwaethaf ym Meirionnydd • Yn 2012 roedd lefelau cyflog llawn amser Gwynedd yn is nag ar gyfer Cymru na'r DG, ac fe welwyd cynnydd yn y bwlch. • Cyflogau yn Nwyfor-Meirionnydd, yn gyson ymysg y gwaethaf ar draws holl etholaethau'r DG (y gwaethaf o bawb yn 2010). • Oediad efo Wylfa B yn effeithio yn fuan ar dros 500 o weithwyr ar safle Atomfa Trawsfynydd, gyda pheryg o gynnydd mewn diweithdra ac allfudo, a cholled o £80m yn flynyddol o'r economi leol. • Allfudo o'r Sir yn yr oed 20-34 wedi cynyddu i 14.7% yn 2010/11, a sgiliau/cymwysterau yn gadael yn sgil yr allfudo.
Pa wahaniaeth ydym ni eisiau ei wneud erbyn 2017? <i>(Canlyniad)</i>	<p>Mwy o swyddi gwerth uchel yn cael eu creu.</p> <p>Mwy o amrywiaeth o waith, a swyddi ar draws y Sir.</p>
Beth fyddwn yn ei gyflawni yn ystod 2013 / 14? <i>(Cynigion Cyflawni)</i>	<p>Byddwn yn gweithredu'r prosiectau canlynol:</p> <p>Prosiect Swyddi Gwerth Uchel:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Cytuno efo'r Brifysgol ar raglen trosglwyddiad arloesedd o feysydd ymchwil penodol er mwyn uchafu'r potensial i fusnesau'r Sir.

	<ul style="list-style-type: none"> • Adnabod y cyfleon i fusnesau o arloesed mewn meysydd gwerth uchel a'u targedu. • Sefydlu rhaglen ar gyfer cysylltu pobl Gwynedd efo cyfleon swyddi rhanbarthol yn deillio o fewnfuddsoddi. • Parhau gyda'r gefnogaeth i sefydlu cwmnïau e.e. yn y sectorau Data, Digidol ac Uwchdechnoleg ar safleoedd Parth Menter Eryri. <p>Prosiect Cynlluniau Cyflogaeth:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Gweithredu ymhellach ar brosiectau Cynllun Cyflogaeth Meirionnydd. • Llunio dogfen Cynllun Cyflogaeth Llŷn ac Eifionydd. <p>Byddwn hefyd yn datblygu cynigon er mwyn:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Adeiladu ar gryfderau ac USP Gwynedd, gan roi sylw i ystod o sectorau er mwyn creu swyddi a sefydlu amrywiaeth o waith ar draws y Sir: yn 2013/14 sectorau Ynni Amgen, Diwydiannau Creadigol, a'r sector Treftadaeth. • Darparu'r seiliau ar gyfer ennill statws Safle Treftadaeth y Byd i'r ardaloedd llechi, ynghyd â chynigion ar gyfer cais i Lywodraeth Cymru ar gyfer gwella amgylchedd y safle treftadaeth byd presennol (Glannau Menai). <p>Byddwn hefyd yn lobbio a dylanwadu yn wyneb datblygiad y Rhanbarth-drefi er mwyn sicrhau adnoddau cyllidol digonol i'r Sir ar gyfer sefydlu'r amodau priodol ar gyfer tŵf.</p>	
Sut fyddwn ni yn mesur hyn? <i>(Mesuryddion)</i>	Econ2.1a	Canolrif cyflog y Sir.
	Econ2.1b	Nifer a-% y rhai sy'n cael eu cyflogi yn y sectorau Proffesiynol, Gwyddonol, Technolegol, sy'n sectorau isel eu presenoldeb o fewn y Sir ADDASIAD
	Econ2.1bb	% rhai sy'n cael eu cyflogi yn y sectorau Proffesiynol, Gwyddonol, Technolegol, sy'n sectorau isel eu presenoldeb o fewn y Sir. YCHWANEGIAD
	Econ2.2a	Nifer swyddi newydd yn cael eu creu o fewn Ardaloedd Gwynedd.

Blaenoriaeth	ECON3 - GWELLA MYNEDIAD I WAITH AC YMATEB I RWYSTRAU
<p>Pam fod hwn yn flaenoriaeth? (<i>Y Dystiolaeth</i>)</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Arolwg Busnes Gwynedd - 87.9% o'r busnesau sy'n datgan eu bod yn wynebu anawsterau recriwtio yn nodi fod hynny oherwydd diffyg sgiliau. • Arolygon Busnes y Sir dros y 2 flynedd ddiwethaf yn nodi fod cyfartaledd o 19.6% gyda bylchau sgiliau o fewn eu gweithluoedd, gan gynnwys medrusrwydd yn y Gymraeg. • Pobl ifanc Gwynedd yn adrodd eu bod yn ei chael yn anodd cael swyddi yn lleol, gan gynnwys graddedigion fyddai am weithio yn eu Sir enedigol. • Wylfa B yn debygol o ddod gyda chyfleon swyddi ar draws sawl maes; Parth Menter Eryri yn creu cyfleon gwaith pellach e.e. yn y sector digidol a data; cyfleon newydd yn cael eu creu ym maes y diwydiannau creadigol trwy Ganolfan Pontio ac o bosib adleoli un o ganolfannau S4C - angen sicrhau fod pobl leol yn cael eu darparu i fanteisio ar y cyfleon gwaith. • Ym Mehefin 2012 roedd 20,500 person oed gwaith yn economaidd anweithgar, cyfradd o 28% o'r boblogaeth oed gwaith, sy'n uwch na Chymru (26.8%) a'r DG (23.4%) - ond pwll gwirioneddol o oddeutu 2000 o bobl wedi cymryd allan y rhai na fyddent ar gael i weithio. • Er bod cyfradd diweithdra Gwynedd yn gyson is na Chymru na'r DG, yn Ebrill 2012 roedd gwir ffigwr diweithdra yn 4,700. • Amcangyfrifir fod arian Budd-daliadau yn cylchdroi oddeutu 5 gwaith yn yr economi leol, ac y byddai'r cyfyngiad cynnydd i 1% yn gyfwerth â cholled i economi Gwynedd o £5m-£6m yn flynyddol. • Yng Ngorffennaf 2011 roedd 523 o swyddi gwag byw yn y Canolfannau Gwaith, o'i gymharu â 2,174 o'r ceiswyr gwaith sy'n hawlio JSA – y ffigwr uchaf ar gyfer unrhyw fis Gorffennaf ers 2002. • Gyda'r diffyg swyddi sydd o fewn Canolfannau Gwaith y Sir, a'r pwyslais newydd ar symud rhai ar fudd-daliadau i waith, bydd cynnydd yn y nifer yn chwilio am y swyddi fydd ar gael, a pheryg i hynny arwain at gynnydd mewn allfudo (yn enwedig rhai efo sgiliau), a pheryg hefyd i'r rhai anweithgar o fewn y grwpiau mwyaf bregus fethu cystadlu am swyddi gan ddiodeff toriadau i'w budd-daliadau.
<p>Pa wahaniaeth ydym ni eisiau ei wneud erbyn 2017? (<i>Canlyniad</i>)</p>	<p>Mwy o gyflogwyr y Sir yn gallu recriwtio pobl leol efo'r sgiliau cywir. Mwy o bobl yn symud o fudd-daliadau i waith.</p>

<p>Beth fyddwn yn ei gyflawni yn ystod 2013 / 14? (<i>Cynigion Cyflawni</i>)</p>	<p>Byddwn yn datblygu cynigion er mwyn:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Sefydlu a gweithredu ystod o ymyraethau fydd yn datblygu'r sgiliau cywir ac yn cefnogi cyflogwyr y Sir i benodi gweithwyr lleol, gan roi sylw i feysydd prentisiaethau a hyfforddeion, broceriaeth swyddi a gyrfa, a hefyd bylchau cyflogaeth o fewn y Cyngor. • Dod i gytundeb ar drefn o gomisiynu a darparu cynlluniau ar gyfer cael pobl o fudd-daliadau i waith yn y Sir a'r rhanbarth.
<p>Sut fyddwn ni yn mesur hyn? (<i>Mesuryddion</i>)</p>	<p>Byddwn yn mesur hyn wedi datblygu'r cynigion yn ystod 2013 / 14.</p>

MAES - YR AMGYLCHEDD

Gweledigaethau Maes	<ul style="list-style-type: none"> • Hybu cyflenwad addas o gartrefi i bobl Gwynedd • Hybu amgylchedd diogel a chynaliadwy gyda chysylltiadau hwylus
Blaenoriaeth	AMG1 - HYBU CYFLENWAD ADDAS O DAI AR GYFER POBL LEOL
Pam fod hwn yn flaenoriaeth? <i>(Y Dystiolaeth)</i>	<ul style="list-style-type: none"> • Awgryma'r Cyfrifiad fod gan 1,396 (2.7%) o'r cartrefi yng Ngwynedd nifer annigonol o ystafelloedd gwely ar gyfer y math o deuluoedd sydd yn byw ynddynt. • Mae 46% o'r ymgeiswyr sydd wedi cofrestru ar Gofrestru Tai Cyffredin yn gymwys am gartref 1 stafell wely o'i gymharu gyda 20% sydd yn deuluoedd ac 21% o bobl sengl gyda phlant. (seiliedig ar wybodaeth mis Chwefror 2013). • Mae 14.1% o gartrefi'r Sir heb breswylwyr, mae hyn yn cynnwys tai haf a thai gwag. Rhwng 2001 a 2011 bu cynnydd o 1,035 neu 13.9% yn y ffigyrau hyn. • Mae bron i 65.4% yn berchen eu cartrefi, gyda 29.7% yn rhentu'n breifat neu'n gymdeithasol. • Ceir 1,190 o unedau wedi derbyn caniatâd cynllunio ond heb ddechrau eu hadeiladu yn 2011/12. Efallai bod hyn yn arwydd o ddiffyg hyder yn yr economi. • Pris canolrif ar gyfer tŷ yn 2011 oedd £132, 000 gyda chanolrif incwm yr aelwyd yn £23,278. • Mae'r blaendal cyfartalog a roddir gan brynwyr am y tro cyntaf wedi cynyddu'n sylweddol yn y cyfnod rhwng 2000 a 2010 o tua £6,000 yn 2000 i tua £29,000 yn 2010. • Dengys gwybodaeth o asesiad farchnad dai yn 2011 bod bwlch net blynyddol o 664 o dai.
Pa wahaniaeth ydym ni eisiau ei wneud erbyn 2017? <i>(Canlyniad)</i>	<p>Mwy o ddarpariaeth o unedau llai mewn llefydd ag angen.</p> <p>Cynyddu darpariaeth tai fforddiadwy:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Oddeutu 200 o unedau tai gwag wedi dod yn ôl i ddefnydd. • Cynnydd yn y ddarpariaeth o unedau llai mewn llefydd ag angen. • Cynnydd yn y ddarpariaeth o unedau tai fforddiadwy (53 yn ystod 2013/14). • Cynnydd yn y nifer o unedau tai fforddiadwy sydd wedi eu sefydlu trwy'r drefn gynllunio. • Cynnydd yn y ddarpariaeth tai ar gyfer pobl ag anghenion penodol.
Beth fyddwn yn ei gyflawni yn ystod 2013 / 14? <i>(Cynigion Cyflawni)</i>	Byddwn yn gweithredu'r prosiectau canlynol:

	<p>Prosiect Tai Gwag Nôl i Ddefnydd:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Dod â 95 DILEU 54 ADDASIAD o unedau tai gwag yn ôl i ddefnydd gan roddi pwyslais ar unedau llai. Yn ogystal bydd arian grant yn cael ei glustnodi i ddod a 10 o unedau tai gwag ychwanegol yn ôl i ddefnydd yn ystod Chwarter 1 2014/15. YCHWANEGIAD <p>Prosiect Tai Fforddiadwy:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Sefydlu 53 o unedau tai fforddiadwy yn y Sir. • Sefydlu os oes yna fodolau eraill y gellir eu gweithredu er mwyn darparu tai fforddiadwy yn y Sir ar gyfer y dyfodol (yn cynnwys Goresgyn rhwystrau Amodau 106, Model Cyllido gan y Cyngor, Ymddiriedolaeth Tir Cymunedol ac Asiantaeth Gosod Cymdeithasol). <p>Prosiect Cynllun Datblygu Unedol / Cynllun Datblygu Lleol:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Cynyddu'r nifer o unedau tai fforddiadwy sydd wedi eu sefydlu trwy'r drefn gynllunio o ganlyniad i bolisiâu o fewn y Cynllun Datblygu Unedol. • Cwblhau gwaith paratoadol i sicrhau bydd y Cynllun Datblygu Lleol, a fydd yn dod i rym yn 2016, yn gosod y fframwaith bolisi er mwyn gwireddu'r flaenoriaeth hwn. <p>Prosiect Tai ar gyfer Anghenion Penodol:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Adnabod modelau amgen o ddefnydd tai gwarchod yn ardal Meirionydd. • Adnabod opsiynau i leihau'r amser mae'n cymryd i gwblhau addasiadau anabl. • Cynyddu'r gwaith adeiladu a chynllunio gofal Tai Gofal Ychwanegol Bangor. • Rhoi Strategaeth Lletya Pobl Hŷn yn ei le. 	
<p>Sut fyddwn ni yn mesur hyn? (Mesuryddion)</p>	AMG1a	Nifer o unedau 1/2 lofft sydd wedi eu creu ar gyfer eu rhentu.
	DAT01	Nifer eiddo gwag hir dymor yn y Sir (6 mis neu fwy) sy'n dod yn ôl i ddefnydd.
	CTC01	% o'r ymgeiswyr sydd wedi cofrestru ar Gofrestru Tai Cyffredin yn chwilio am uned lai i'w rhentu.
	Strat6	Nifer o unedau tai fforddiadwy a sicrhawyd i Wynedd.
	PLA/006	Nifer o unedau tai fforddiadwy a gafodd eu darparu fel canran o'r holl unedau tai ychwanegol a gafodd eu darparu yn ystod y flwyddyn.
	PSR/002	Y nifer o ddiwrnodau calendr ar gyfartaledd a gymerwyd i roi Grant Cyfleusterau i'r Anabl.

Blaenoriaeth	AMG2 - LLEIHAU ALLYRIADAU CARBON	
Pam fod hwn yn flaenoriaeth? <i>(Y Dystiolaeth)</i>	<ul style="list-style-type: none"> • Allyriadau carbon deuocsid wedi cynyddu o 9.2% yng Ngwynedd er 2006 a Gwynedd yw'r Sir sydd â'r ffigwr 9fed isaf o holl awdurdodau Cymru. • Ymrwymiad o leihad o 3% y flwyddyn mewn allyriadau o nwyon tŷ gwydr o fewn Strategaeth Newid Hinsawdd Cymru yn ogystal â tharged i sicrhau gostyngiad o leiaf 40% yn yr holl allyriadau nwyon tŷ gwydr yng Nghymru erbyn 2020 yn erbyn gwaelodlin 1990. • Cyngor Gwynedd yn gyfrifol am 38.5% o allyriadau CO₂ yn deillio o'r defnydd o ynni mewn adeiladau sefydliadau'r Bwrdd Gwasanaethau Lleol yn y Sir. Gostyngiad o 17.23% wedi bod rhwng 2005/06 a 2011/12. 	
Pa wahaniaeth ydym ni eisiau ei wneud erbyn 2017? <i>(Canlyniad)</i>	<p>Lleihad yn allyriadau carbon Cyngor Gwynedd a'r sector gyhoeddus yn y Sir:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Lleihad yn allyriadau carbon sefydliadau'r Bwrdd Gwasanaethau Lleol yn ffrydiau gwaith ynni mewn adeiladau annomestig a thrafnidiaeth. • Gostyngiad o 30% yn allyriadau carbon y Cyngor erbyn diwedd 2014 / 15. • Arbedion ariannol yn deillio o leihad yn y defnydd o danwydd. • Gwelliant yn y gefnogaeth sydd ar gael ar gyfer gwaith i leihau allyriadau carbon yn y sector gymunedol a phreifat yn y Sir. 	
Beth fyddwn yn ei gyflawni yn ystod 2013 / 14? <i>(Cynigion Cyflawni)</i>	<p>Byddwn yn gweithredu'r prosiect canlynol:</p> <p>Cynllun Rheoli Carbon y Cyngor:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Gwireddu 10 cynllun pellach i ddod ag allyriadau carbon i lawr 5% pellach er mwyn cwrdd â tharged o leihad o 20% yn allyriadau carbon y Cyngor erbyn diwedd 2013/14. 	
Sut fyddwn ni yn mesur hyn? <i>(Mesuryddion)</i>	EEF/002	% newid mewn allyriadau carbon yn y stoc adeiladau anomestig.
	CYNCA07	% newid mewn allyriadau carbon sy'n gysylltiedig â theithiau busnes.
Blaenoriaeth	AMG3 – YMATEB I FYGYTHIADAU NEWID HINSAWDD DILEU Y FLAENORIAETH GYFAN	
Pam fod hwn yn flaenoriaeth? <i>(Y Dystiolaeth)</i>	<ul style="list-style-type: none"> • Mae Gwynedd wedi ei hadnabod fel ardal lle mae oddeutu 12,000 o'i thrigolion (ynghyd ag isadeiledd hanfodol) yn byw mewn perygl o lifogydd. • Ar lefel Cymru 3ydd uchaf o safbwynt nifer o'r trigolion sydd mewn perygl o lifogydd ac o safbwynt eiddo yn 2il uchaf. • 17 o orsafoedd neu is orsafoedd trydan, 9 canolfan ymateb brys, 23 o weithfeydd trin carthion / dŵr, 1 adeilad cyfnewidfa ffon a 66 cilomedr o briffyrdd yng Ngogledd Orllewin Cymru mewn perygl o lifogydd (1% siawns bob blwyddyn). 	

	<ul style="list-style-type: none"> • Fel rhan o'r Prosiect Rheoli Risg Llifogydd o fewn y Cynllun Strategol presennol (a'r Cynllun 3 Blynedd flaenorol) fe adnabwyd 8 cymuned o fewn y Sir fel rhai gyda risg uchel o lifogydd. Mae gwaith cychwynnol wedi ei wneud o fewn y cymunedau hynny er mwyn codi ymwybyddiaeth trigolion o lifogydd a'r camau y gallant eu cymryd er mwyn lleihau'r risg. • Achosion o lifogydd wedi codi yn ystod y misoedd diwethaf mewn ardaloedd sydd heb eu hadnabod fel bod a risg uchel o lifogydd megis Llanberis. • Fel awdurdod llifogydd arweiniol mae'n angenrheidiol i'r Cyngor baratoi adroddiad i ganfod y rheswm ym mhob achos sy'n codi ymhle y mae cartref wedi ei lifogi. Nid oes trefn bresennol yn bodoli ar gyfer cofnodi'r digwyddiadau hyn ond yn dilyn y llifogydd ym mis Tachwedd mae dros 200 o adroddiadau wedi eu cynhyrchu ac wedi eu rhannu i bartneriaid perthnasol fel eu bod yn gallu ystyried camau ar gyfer ymateb.
<p>Pa wahaniaeth ydym ni eisiau ei wneud erbyn 2017? (Canlyniad)</p>	<p>Ymatebion i fygythiadau newid hinsawdd yn y tymor hir wedi eu hadnabod:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Trigolion a'r holl asiantaethau perthnasol yn gliriach ynglŷn â beth fydd dyfodol rhai o'r ardaloedd hynny sydd dan fygythiad go iawn yn yr hir dymor a bod hynny yn bwydo polisïau perthnasol. <p>Cynnydd yn y nifer o drigolion sy'n byw mewn ardaloedd a risg uchel o lifogydd hefo 'cynllun' i ymateb i achlysuron o lifogydd:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Cynnydd yn y nifer o bobl yr ymgysylltwyd â hwy i godi ymwybyddiaeth o risg llifogydd ac sydd wedi derbyn cymorth i adnabod camau ymarferol er mwyn lleihau risg llifogydd. • Cynnydd mewn lefelau ymwybyddiaeth o lifogydd ymysg trigolion. • Cynnydd yn y nifer o unigolion hefo 'cynlluniau' mewn lle i ymateb i achlysuron o lifogydd yn dilyn y gwaith ymgysylltu. <p>Gwelliant yng ngallu'r Cyngor i ymateb er mwyn cynorthwyo trigolion i ddelio gyda sgil effeithiau achlysuron o lifogydd:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Gwelliant ym mharodrwydd y Cyngor i allu ymateb i argyfwng llifogydd.
<p>Beth fyddwn yn ei gyflawni yn ystod 2013 / 14? (Cynigion Cyflawni)</p>	<p>Byddwn yn gweithredu'r prosiect canlynol:</p> <p>Prosiect Ymateb i Fygythiadau Newid Hinsawdd:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Adnabod ymatebion i fygythiadau newid hinsawdd yn y tymor hir trwy sefydlu opsiynau datblygu ac anghenion isadeiledd ar gyfer y dyfodol yn ardal Pwllheli gan ddefnyddio gwaith sydd eisoes wedi ei gynnal i edrych ar oblygiadau tebygol newid yn yr hinsawdd yn y dyfodol fel sail i'r gwaith hynny.

	<ul style="list-style-type: none"> • Gwella ymwybyddiaeth ymysg trigolion sy'n byw mewn ardaloedd â risg uchel o lifogydd trwy gynnal ymgyrchoedd codi ymwybyddiaeth a gweithgareddau ymgysylltu. • Gwella gallu'r trigolion i ymateb i achlysuron o lifogydd trwy eu cynorthwyo i adnabod camau ymarferol a chynlluniau y gallant eu cymryd er mwyn atal neu liniaru effeithiau tebygol ar eiddo. • Gwella trefniadau mewnol y Cyngor er mwyn cynorthwyo trigolion i ddelio gyda sgil effeithiau achlysuron o lifogydd trwy adnabod bylchau sy'n bodoli ar hyn o bryd, adolygu trefniadau mewnol er mwyn ymateb i'r bylchau a sicrhau gwell trefn ar gyfer cofnodi achlysuron o lifogydd. • Ystyried cyfleoedd sydd ar gael i'r Cyngor fod yn fwy rhagweithiol i leihau'r tebygolrwydd y byddai achosion o lifogydd yn cael effaith ar drigolion.
Sut fyddwn ni yn mesur hyn? (Mesuryddion)	<ul style="list-style-type: none"> • % o unigolion hefo 'cynlluniau' mewn lle i ymateb i achlysuron o lifogydd yn dilyn y gwaith ymgysylltu. • % o swyddogion allweddol y Cyngor sy'n adrodd gwelliant ym mharodrwydd y Cyngor i ymateb i fygythiad llifogydd.

Blaenoriaeth	AMG3 - LLEIHAW FAINT O WASTRAFF SY'N MYND I'W DIRLENWI ADDASIAID
Pam fod hwn yn flaenoriaeth? (Y Dystiolaeth)	<ul style="list-style-type: none"> • 48.1% o wastraff bwrdeistrefol y Sir wedi ei ailgylchu neu ei gompostio yn ystod 2011/12, sef y 14eg uchaf yng Nghymru. Mae'r ffigur hwn yn cymharu â 50.0% ar gyfer Cymru. Mae'r 51.9% o'r gwastraff bwrdeistrefol sy'n weddill yng Ngwynedd wedi mynd i'w dirlenwi, sydd yr 20fed uchaf yng Nghymru. • Targed i aildddefnyddio ac ailgylchu / compostio 58% o holl wastraff bwrdeistrefol erbyn Mawrth 2016 a 64% erbyn Mawrth 2020. • Mae'r cyfanswm gwastraff y gellir ei dirlenwi wedi gostwng yn sylweddol yn ystod y blynyddoedd diwethaf a bydd yn gostwng ymhellach erbyn 2020 pryd y bydd lefel cyfanswm gwastraff y gellir ei dirlenwi yn cael ei osod ar 10%. • Angen cynyddu'r lefelau o wastraff bwyd a gesglir er mwyn darparu'r 7,500 tonnau o wastraff bwyd y mae'r Cyngor wedi cytuno i'w ddarparu i'r cwmni sy'n rhedeg y cyfleuster GwyrriAD. • Angen cynyddu lefelau cyfranogaeth ymysg trigolion y Sir o safbwynt ailgylchu a chompostio gwastraff bwyd – lefelau cyfranogaeth presennol compostio gwastraff bwyd rhwng 35 a 38%.
Pa wahaniaeth ydym ni eisiau ei wneud erbyn 2017? (Canlyniad)	<p>Cynyddu lefelau aildddefnyddio / ailgylchu / compostio.</p> <p>Lleihau ein dibyniaeth ar dirlenwi:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Cynydd yn y % o wastraff bwrdeistrefol a aildddefnyddir / ailgylchir / compostir i lefel o 58% erbyn diwedd 2015/16.

	<ul style="list-style-type: none"> • Cynnydd yn y % o wastraff masnachol a aildddefnyddir/ailgylchir/compostir i lefel o 50% erbyn diwedd 2016/17. • Lleihad yn y % gwastraff a yrrir i'w dirlenwi. • Sicrhau y cedwir o fewn y lwfans tirlenwi blynyddol a ddynodir ar gyfer y Sir. • Cynnydd yn % eiddo domestig sy'n defnyddio'r gwasanaeth casglu bwyd wythnosol • Cynnydd mewn lefelau gwastraff bwyd a gompostir yn flynyddol i o leiaf 7,500 tonnall erbyn 2014/15. 												
Beth fyddwn yn ei gyflawni yn ystod 2013 / 14? <i>(Cynigion Cyflawni)</i>	<p>Byddwn yn gweithredu'r prosiect canlynol:</p> <p>Prosiect Lleihau Gwastraff:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Cynyddu lefelau aildddefnyddio / ailgylchu / compostio yn unol â'r targedau a osodwyd ar gyfer gwastraff bwrdeistrefol a masnachol a lleihau'r gwastraff a yrrir i'w dirlenwi. • Penderfynu ar drefniadau ar gyfer gwaredu gwastraff gweddilliol yng Ngwynedd yn y tymor byr. • Penderfynu ar ddull amgen o ymdrin â gwastraff gweddilliol yn hytrach na'i dirlenwi yn y tymor canolig a'r hir dymor trwy weithio mewn partneriaeth gydag awdurdodau eraill yng Ngogledd Cymru. 												
Sut fyddwn ni yn mesur hyn? (Mesuryddion)	<table border="1"> <tr> <td>WMT/009</td> <td>% gwastraff bwrdeistrefol a aildddefnyddir / ailgylchir / compostir.</td> </tr> <tr> <td>PB51</td> <td>% gwastraff masnachol a aildddefnyddir / ailgylchir / compostir.</td> </tr> <tr> <td>WMT/004</td> <td>Gwastraff a dirlenwir.</td> </tr> <tr> <td>PB60</td> <td>Lwfans Tirlenwi. YCHWANEGIAD</td> </tr> <tr> <td>PB53</td> <td>% eiddo domestig sy'n defnyddio'r gwasanaeth casglu bwyd wythnosol.</td> </tr> <tr> <td>PB55</td> <td>Cyfanswm gwastraff bwyd a gompostir.</td> </tr> </table>	WMT/009	% gwastraff bwrdeistrefol a aildddefnyddir / ailgylchir / compostir.	PB51	% gwastraff masnachol a aildddefnyddir / ailgylchir / compostir.	WMT/004	Gwastraff a dirlenwir.	PB60	Lwfans Tirlenwi. YCHWANEGIAD	PB53	% eiddo domestig sy'n defnyddio'r gwasanaeth casglu bwyd wythnosol.	PB55	Cyfanswm gwastraff bwyd a gompostir.
WMT/009	% gwastraff bwrdeistrefol a aildddefnyddir / ailgylchir / compostir.												
PB51	% gwastraff masnachol a aildddefnyddir / ailgylchir / compostir.												
WMT/004	Gwastraff a dirlenwir.												
PB60	Lwfans Tirlenwi. YCHWANEGIAD												
PB53	% eiddo domestig sy'n defnyddio'r gwasanaeth casglu bwyd wythnosol.												
PB55	Cyfanswm gwastraff bwyd a gompostir.												

MAES - CYMUNEDAU CRYF

Gweledigaethau Maes	<ul style="list-style-type: none"> • Cydweithio i greu dyfodol hyderus a Chymraeg • Lleihau effaith amddifadedd ar bobl Gwynedd
Blaenoriaeth Pam fod hwn yn flaenoriaeth? <i>(Y Dystiolaeth)</i>	CC1 - HYRWYDDO'R IAITH GYMRAEG <ul style="list-style-type: none"> • Lleihad o 846, sef 3.6% yn y nifer o siaradwyr Cymraeg rhwng 2001 a 2011. Yn 2001, roedd 69% (77,846) o bobl Gwynedd 3 oed a throsodd yn gallu siarad Cymraeg, o'i gymharu â 65.4% (77,000) yn 2011 • Mae 70% neu fwy o'r boblogaeth yn gallu siarad Cymraeg mewn 40 o'r 71 ward etholiadol yng Ngwynedd. Mae hyn yn cymharu gyda 42 allan o 71 yn 2001, a chyda 61 allan o 77 ward etholiadol yn 1991. • Llai o blant a phobl ifanc yn defnyddio'r Gymraeg mewn sefyllfaoedd anffurfiol / cymdeithasol gyda data sampl mewn 15 ysgol gynradd yn 2009 yn dangos bod dim ond 38% o blant yn dweud eu bod yn defnyddio'r iaith ar fuarth yr ysgol o'i gymharu â 70% yn y dosbarth. • Amrywiaeth o ran polisïau iaith cyrff ac asiantaethau cyhoeddus o fewn y Sir.
Pa wahaniaeth ydym ni eisiau ei wneud erbyn 2017? <i>(Canlyniad)</i>	Atal y dirywiad yn y nifer o siaradwyr Cymraeg yng Ngwynedd: <ul style="list-style-type: none"> • Cynnal y nifer o gymunedau'r Sir sydd â 70% o'r boblogaeth yn siarad Cymraeg. • Cynyddu defnydd cymdeithasol o'r Gymraeg gan blant a phobl ifanc y tu allan i'r ysgol. • Cynyddu'r cyfleoedd i ddefnyddio'r Gymraeg yn y gweithle. • Cryfhau ymhellach y ddarpariaeth addysg cyfrwng Cymraeg yn ein hysgolion. • Sicrhau sylw safonol i'r iaith Gymraeg mewn trafodaethau partneriaethol / cydweithio.
Beth fyddwn yn ei gyflawni yn ystod 2013 / 14? <i>(Cynigion Cyflawni)</i>	Byddwn yn gweithredu'r prosiect canlynol: Prosiect Hyrwyddo'r Iaith Gymraeg: <ul style="list-style-type: none"> • Sefydlu dealltwriaeth ymchwil o'r ffactorau sydd yn dylanwadu ar y Gymraeg mewn cymunedau penodol yng Nghyfrifiad 2011. • Cefnogi 3 chymuned i ddefnyddio'r Fframwaith Gweithredu'n Lleol i gynnal asesiad o sefyllfa'r Gymraeg gyda chynlluniau gweithredu yn eu lle yn sgil hynny. • Rhoi sylw amlycach i'r ôl-ofal a ddarperir i ddysgwyr y Gymraeg ar ôl iddynt ddychwelyd i'w Hysgolion Cynradd o'r canolfannau iaith. • Cefnogi 102 o Ysgolion Cynradd y Sir i weithredu Gwobr Efydd, y Siarter Iaith i gynyddu defnydd cymdeithasol plant o'r Gymraeg.

	<ul style="list-style-type: none"> • Cydweithio gyda'r 14 Ysgol Uwchradd yng Ngwynedd i sefydlu gwaelodlin o ddefnydd cymdeithasol plant a phobl ifanc o'r Gymraeg. • Gweithredu Cynllun Strategol y Gymraeg mewn Addysg o ran cyfrwng dysgu plant 7 oed, sgiliau iaith wrth drosglwyddo o gynradd i uwchradd a dewis cyfrwng iaith yn 14-16 oed gan dargedu sylw yn ôl angen. • Ceisio cytundeb drwy'r Bwrdd Gwasanaethau Lleol i sefydlu gwaelodlin a datblygu rhagor o weithleoedd dwyieithog o fewn Unedau ac Adrannau cyrff cyhoeddus sydd yn gweithredu yng Ngwynedd. • Gwerthuso'r Academi Datblygu Sgiliau Cymraeg i Reolwyr. • Lobio Llywodraeth Cymru i gwblhau'r gwaith o ddiwygio canllaw Cynllunio TAN20, i osod y Gymraeg ar sail gadarnach fel ystyriaeth gynllunio. • Gweithredu ar ofynion Blwyddyn 1 "Mwy na Geiriau" i wella profiadau a chanlyniadau i ddefnyddwyr drwy wella darpariaeth gwasanaethau iechyd a gofal trwy gyfrwng y Gymraeg. • Sicrhau y bydd y Cynllun Datblygu Lleol yn rhoi ystyriaeth lawn i'r iaith Gymraeg yn y polisiau ac yn y cynigion gofodol yn ymwneud a gwasgaru twf a datblygiadau tai. 	
Sut fyddwn ni yn mesur hyn? <i>(Mesuryddion)</i>	CC1a	Y nifer o gymunedau sydd yn gweithredu o blaid y Gymraeg trwy ddefnyddio'r Fframwaith Gweithredu Lleol.
	CC1b	Y nifer o ysgolion cynradd Gwynedd sydd wedi derbyn gwobrau Efydd, Arian ac Aur o dan y Siarter Iaith.
	CC1c	Defnydd cymdeithasol o'r Gymraeg gan Blant Ysgolion Cynradd DILEU
	GY06	% o ddisgyblion enillodd lefel 3 da neu uwch [lefel 3 ysgrifennu yn y Gymraeg] yng Nghyfnod Allweddol 2 (7-11 oed) a gafodd asesiad athro yn y Gymraeg iaith gyntaf ar ddiwedd Cyfnod Allweddol 3 (11-14 oed).
Blaenoriaeth	CC2 - LLEIHOU EFFAITH TLODI AC AMDDIFAEDD	
Pam fod hwn yn flaenoriaeth? <i>(Y Dystiolaeth)</i>	<ul style="list-style-type: none"> • Lefelau Incwm Isel o fewn y Sir gyda 2 o bob 5 aelwyd yng Ngwynedd yn byw mewn tlodi cymharol gyda chyflogau llawn-amser 20.9% yn is na'r Deyrnas Gyfunol a 13.6% yn is na Chymru, gyda Meirion a Dwyfor yn is eto. Mae incwm aelwydydd wedi gostwng 10.1% rhwng 2009 â 2012 (6.1% yng Nghymru). • Tystiolaeth o gartrefi anaddas a thlodi tanwydd gyda (38.6%) o gartrefi Gwynedd mewn perygl o dlodi tanwydd. • Deddfwriaeth i ddiwygio'r Gyfundrefn Les yn golygu colledion yn incwm rhai sydd yn derbyn budd-daliadau gwahanol: 	

	<ul style="list-style-type: none"> * 10 - dechrau newid i'r Taliadau Annibyniaeth Personol * 40 - newid i'r "Cap" Budd-dal wythnosol * 1,350 – cyflwyno rheolau tan-feddiannu * 4,800 - newid pellach i'r Taliadau Annibyniaeth Personol * 11,500 - trosglwyddo i'r Credyd Cynhwysol (Rhagdybiaeth Ddigidol) * 11,500 - newid posib i'r Rheolau Treth Cyngor <p>(DS Mae dyddiadau pendant ar gyfer pob un o'r newidiadau hyn er bod ansicrwydd am yr olaf ohonynt).</p> <ul style="list-style-type: none"> • Er bod y duedd ar y cyfan ar i lawr led led Cymru, bu cyfradd aelwydydd digartref Gwynedd yn uwch na chyfartaledd Cymru yn ystod 5 o'r 11 mlynedd diwethaf – a hynny cyn dyfodiad y dreth ar lofftydd o dan y drefn Budd-daliadau newydd.
<p>Pa wahaniaeth ydym ni eisiau ei wneud erbyn 2017? (Canlyniad)</p>	<p>Mwy o bobl yn gallu ymdopi efo'r her ariannol yn annibynnol. Llai o bobl yn cael eu derbyn yn ddigartref. Llai o gartrefi yn profi tlodi tanwydd. Mwy o unigolion a chymunedau bregus yn derbyn cefnogaeth briodol i symud ymlaen. DILEU</p>
<p>Beth fyddwn yn ei gyflawni yn ystod 2013 / 14? (Cynigion Cyflawni)</p>	<p>Byddwn yn gweithredu'r prosiectau canlynol:</p> <p>Prosiect Diwygio Lles:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Cynnal ymgyrchoedd codi ymwybyddiaeth, a chynorthwyo hawlwyry y <i>Credyd Cynhwysol</i> a'r taliad anabledd newydd i ddelio yn annibynnol efo'r newid yn y Budd-daliadau Lles. • Hyfforddi staff Siopau Un Stop y Cyngor ar sut i ddelio efo cwestiynau hawlwyry a'u cyfeirio ymlaen yn effeithiol. • Sefydlu rhaglen i gynyddu cynhwysedd digidol a galluogi trigolion i gael mynediad at wasanaethau ar-lein. • Rhoi mynediad i hawlwyry y Credyd Cynhwysol ar draws y Sir at ddarpariaeth ddigonol o gyfrifiaduron a chefnogaeth sgilio ar gyfer defnyddio systemau'r Adran Gwaith a Phensiynau. • Cefnogi oddeutu 240 o gartrefi i dderbyn cefnogaeth ariannol i bontio'r diffyg yn y Budd-dal Tai o ganlyniad i'r Dreth Lloffydd. <p>Prosiect Lesu Tai Preifat:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Targedu, lesu, gweinyddu a rheoli 70 o unedau sector breifat er mwyn lleihau'r nifer fyddai fel arall yn ddigartref.

	<p>Prosiect Atal Digartrefedd:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Arbed a chynnal 40 o denantiaethau bregus. • Rhoi cymorth i oddeutu 50 o deuluoedd i atal digartrefedd. • Darparu 7 uned newydd ar gyfer rhai fyddai fel arall yn cael eu lleoli mewn gwely a brecwast, a pharatoi preswylwyr yr unedau yn well ar gyfer llety mwy parhaol. • Cwblhau astudiaeth opsiynau fel bo'r Cyngor yn glir ar ei ddewisiadau o ran buddsoddi i gynyddu cyflenwad eiddo maint addas. <p>Byddwn hefyd yn datblygu cynigion er mwyn:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Datblygu mesurau priodol i gynorthwyo pobl mewn angen trwy leihau'r nifer cartrefi sy'n profi tloidi tanwydd, gan gyfrannu at leihau effaith tloidi ac amddifadedd mewn lleoliadau ar draws y Sir. • Gosod y sail ar gyfer sefydlu trefn gydlynus i ddarparu cefnogaeth i unigolion a chymunedau bregus, ynghyd â chynlluniau cymdeithasol priodol i gynorthwyo pobl i gael dau ben llinyn ynghyd. DILEU 	
<p>Sut fyddwn ni yn mesur hyn? (Mesuryddion)</p>	CC2.1a	Nifer a% rhai yn derbyn cyngor yn mynd i ddyled. ADDASIAD
	CC2.1aa	% rhai yn derbyn cyngor yn mynd i ddyled. YCHWANEGIAD
	CD12.05	Nifer o deuluoedd sydd wedi derbyn Cymorth o'r Gronfa Taliadau Tai Dewisol.
	HHA/013	% Cartrefi digartref posib lle'r ataliwyd digartrefedd am o leiaf 6 mis.
	HHA/016	Cyfartaledd nifer diwrnodau mae pob teulu digartref gyda phlant wedi ei dreulio mewn llety wely a brecwast.
	GTLLEOL6	Nifer pobl wedi derbyn cymorth o'r Gronfa Atal Digartrefedd trwy flaendal rhent a/neu daliad rhent ymlaen llaw.
	Ar gyfer y gwaith datblygol, byddwn yn mesur hyn wedi datblygu'r cynigion yn ystod 2013 / 14.	
<p>Blaenoriaeth</p>	<p>CC3 - HYBU CYMUNEDAU GWLEDIG CYNALIADWY</p>	
<p>Pam fod hwn yn flaenoriaeth? (Y Dystiolaeth)</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Cylch anfad awdurdodau gwledig o ddirywiad cymharol economaidd, diboblogi, adnoddau cyhoeddus llai a mynediad i wasanaethau yn gwaethygu. • 18 o gymunedau Sirol (LSOA) o fewn y 10% isaf yng Nghymru o ran mynediad i wasanaethau yn ôl y Mynegai Amddifadedd Lluosog (42 cymuned yn y 30% isaf). • Patrwm o ganoli gwasanaethau cyhoeddus yn rhanbarthol a Sirol. • Patrymau gwasanaeth cyhoeddus hanesyddol sydd ddim yn addas i'r cyfnod. 	

	<ul style="list-style-type: none"> Tra bo poblogaeth gyffredinol y Sir wedi codi rhwng 2001 a 2011, roedd patrwm o ddirywiad cyffredinol yn y boblogaeth 0-15 (yn arbennig yn yr ardaloedd arfordirol o -14.6%) a 25-44 (yn arbennig yn yr ardaloedd arfordirol o -13.4% a gwledig o -10.2%). Roedd twf sylweddol, ar draws y Sir (heblaw Bangor) yn y boblogaeth 65+), gyda'r ffigwr Sirol yn +13.2%
Pa wahaniaeth ydym ni eisiau ei wneud erbyn 2017? <i>(Canlyniad)</i>	Lleihau'r dirywiad cymharol mewn adnoddau cyhoeddus i'r Cyngor oherwydd natur wledig y Sir. Gwella cynaliadwyedd gwasanaethau'r Cyngor mewn ardaloedd gwledig.
Beth fyddwn yn ei gyflawni yn ystod 2013 / 14? <i>(Cynigion Cyflawni)</i>	Byddwn yn: <ul style="list-style-type: none"> Lobio'r Gweinidogion a chodi ymwybyddiaeth ynglŷn â'r cylch anfad. Cynnal peilot i asesu cyfleon i sicrhau cynaliadwyedd gwasanaethau gwledig. ADDASU I Cefnogi adolygiad y pwyllgor craffu i gynaliadwyedd gwasanaethau gwledig. Amlygu amddifadedd gwledig yn well fel sail lobio. Manteisio yn llawn ar gyfleon 'Cyflymu Cymru' (cysylltiadau digidol).
Sut fyddwn ni yn mesur hyn? <i>(Mesuryddion)</i>	Byddwn yn datblygu mesuryddion wrth ddatblygu'r cynigion yn ystod 2013 / 14.

Blaenoriaeth	CC4 – HYBU BALCHDER A CHYFRIFOLDEB CYMUNEDOL
Pam fod hwn yn flaenoriaeth? <i>(Y Dystiolaeth)</i>	<ul style="list-style-type: none"> Gyda galw cynyddol ar wasanaethau ac adnoddau'n lleihau, mae angen i'r Cyngor mynd i'r afael â defnyddio capasiti unigolion a chymunedau er mwyn sicrhau ceir gwasanaethau sy'n gynaliadwy. Mae ymchwil yn dangos fod modd cyflawni hyn trwy: <ul style="list-style-type: none"> * Gefnogi mwy o unigolion i symud o fod yn dderbynnnydd gwasanaeth goddefol i fod yn gyfranogwr gweithredol sydd yn gwneud mwy dros eu hunain. * Gefnogi mwy o bobl i fod yn rhan o siapio eu cymunedau. * Alluogi mwy o bobl i wirfoddoli eu hamser i gynorthwyo eraill a drwy wneud hynny cryfhau cyfalaf cymdeithasol o fewn eu cymunedau ynghyd â'r rhwydwaith cymdeithasol i unigolion. * Wneud gwell defnydd o asedau yn y gymuned. * Newid meddylfryd y Cyngor o fod yn fodel gwasanaeth sydd yn seiliedig ar ddiffyg, i fodel yn seiliedig ar asedau sydd yn golygu mwy o waith yn y gymuned.

<p>Pa wahaniaeth ydym ni eisiau ei wneud erbyn 2017? (Canlyniad)</p>	<p>Rhyddhau capasiti a hybu balchder lleol:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Mwy o wirfoddolwyr. • Llai o ddibyniaeth ar wasanaethau'r Cyngor. • Mwy o weithgareddau cymunedol. • Cyrhaeddiad a chyfranogiad gwell mewn gwasanaethau ataliol. • Llai o unigrwydd, a mwy o rwydweithiau cymdeithasol i bobl fregus. • Gwell defnydd o asedau cymdeithasol. <p>Ynghyd â'r uchod ceir effaith cyffredinol o leihau'r galw ar wasanaethau'r Cyngor a chryfhau gwytnwch unigolion a chymunedau.</p>
<p>Beth fyddwn yn ei gyflawni yn ystod 2013 / 14? (Cynigion Cyflawni)</p>	<p>Byddwn yn:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Mapio gweithgareddau gwirfoddol a chymunedol yng Ngwynedd. • Ymchwilio i'r meysydd rheoli galw sydd am elwa o'r dull. • Asesu cyfleoedd i baratoi adnoddau, ar y cyd gyda phartneriaid er mwyn sicrhau ein bod yn targedu'r cynllun ble mae gwir angen. • Cynnal peilot balchder cymunedol mewn ardaloedd er mwyn dysgu beth sydd yn gweithio. DILEU • Datblygu a gweithredu rhaglen i newid meddylfryd rheolwyr i dderbyn y dull hwn o ganlyniadau gwasanaeth ble'n briodol.
<p>Sut fyddwn ni yn mesur hyn? (Mesuryddion)</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Nifer o weithgareddau cymdeithasol wedi eu cynnal yn ardaloedd balchder cymunedol. DILEU • Nifer o wirfoddolwyr wedi cofrestru yn ardaloedd balchder cymunedol. DILEU

MAES – DIWYLLIANT A THREFNIADAU BUSNES Y CYNGOR

Gweledigaeth Maes	<ul style="list-style-type: none"> • Pobl Gwynedd yn ganolog i bopeth rydym yn ei wneud
Blaenoriaeth	<p>DT1 – HYBU DIWYLLIANT DRWY'R CYNGOR CYFAN O ROI POBL GWYNEDD YN GANOLOG I'N HOLL WAITH A'N PENDERFYNIADAU</p>
<p>Pam fod hwn yn flaenoriaeth? <i>(Y Dystiolaeth)</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> • Dim ond 43% o drigolion yn nodi eu bod yn fodlon gyda'r ffordd y mae'r Cyngor yn rhedeg pethau (arolwg Mori, 2009). • Dim ond 44% o aelodau panel trigolion yn fodlon gyda'r ffordd y mae'r Cyngor yn rhedeg pethau (arolwg barn, 2012). • 42% o drigolion Gwynedd yn rhoddi sgôr o 7 neu lai i'r Gofal Cwsmer a dderbyniwyd (arolwg maes gyda 590 o drigolion, 2012). • Tystiolaeth o'r ymyrraethau systems a gynhaliwyd yn amlygu bod gennym staff ymroddgar sy'n dymuno gwneud y gorau ar gyfer y dinesydd ond mae nifer o bethau eraill yn torri ar draws y dyhead yma. • Canfyddiad ymysg aelodau a staff yw nad ydym yn treulio digon o amser yn ystyried beth sydd yn bwysig i'r dinesydd (grwpiau ffocws gyda staff, rheolwyr ac aelodau, 2012). • Diffyg defnydd o ddata cwsmeriaid wrth benderfynu ar flaenoriaethu a dylunio gwasanaeth. • Yn ystod y grwpiau ffocws a gynhaliwyd gyda staff, rheolwyr ac aelodau etholedig, amlygwyd nifer o faterion sydd angen sylw os yw'r Cyngor o ddifrif am roi pobl Gwynedd yn ganolog i bopeth yr ydym yn ei wneud.
<p>Pa wahaniaeth ydym ni eisiau ei wneud erbyn 2017? <i>(Canlyniad)</i></p>	<p>Un weledigaeth gyffredin a chilir i bawb yn y Cyngor (a elwir yn "Ffordd Gwynedd") ynglŷn â'r diwylliant corfforaethol sydd ei angen os am sicrhau fod pobl Gwynedd yn ganolog i bopeth yr ydym yn ei wneud. Gan sicrhau gwreiddio'r weledigaeth honno drwy'r Cyngor. Fel rhan o hyn bydd angen sicrhau:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Arweinyddiaeth sy'n amlygu bod "Ffordd Gwynedd" yn bwysig ac yn cynnal y weledigaeth. • Rheolwyr sydd yn y gwaith yn grymuso staff i gwrdd ag anghenion cwsmeriaid ac edrych am ddulliau o wro'r galw am ein gwasanaethau: yn deall anghenion cwsmeriaid a chael gwared â rhwystrau. • Staff wedi eu grymuso i weithio'n hyblyg i gyflawni anghenion y cwsmer ac i fynd ar ôl cyfleoedd i ddileu galw am wasanaethau. • Trefniadau llywodraethu cadarn sy'n selio penderfyniadau ar sail tystiolaeth gadarn o'r effaith ar bobl Gwynedd • Cyfundrefn perfformiad sydd yn mesur sut yr ydym yn effeithio bywydau pobl Gwynedd. • Trefniadau darparu gwasanaeth sydd yn creu gwerth i'r cwsmer ac i bobl Gwynedd yn ehangach.

	<ul style="list-style-type: none"> • Cyfundrefnau cyflogaeth sy'n arfogi staff ac yn atgyfnerthu ymddygiadau er mwyn rhoi pobl Gwynedd yn ganolog. • Polisiau sy'n hyrwyddo cefnogi cyflawni anghenion ein pobl, yn hytrach na chreu rhwystrau.
<p>Beth fyddwn yn ei gyflawni yn ystod 2013 / 14? (Cynigion Cyflawni)</p>	<p>Byddwn yn gweithredu'r prosiect canlynol:</p> <p>Prosiect Ffordd Gwynedd:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Mabwysiadu Strategaeth Ffordd Gwynedd ynghyd â'r Rhaglen Ddatblygu Ffordd Gwynedd, fydd yn sicrhau fod yr amcanion hir dymor a nodir uchod yn cael eu gwireddu, gan ddechrau ar y gwaith o'u gweithredu drwy gyflawni'r isod yn ystod y flwyddyn gyntaf: <p><u>Arweinyddiaeth sy'n amlygu bod "Ffordd Gwynedd" yn bwysig</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Sicrhau fod holl uwch arweinwyr y Cyngor yn deall egwyddorion Ffordd Gwynedd. • Sefydlu Rhaglen Ddatblygu Arweinwyr a sicrhau ei fod yn barod i'w gweithredu. <p><u>Rheolwyr sydd yn y gwaith yn grymuso staff a staff wedi eu grymuso</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Llunio Rhaglen Ddatblygu Ffordd Gwynedd ynghyd â'r marc siatr fydd yn cael ei ddyfarnu o fod yn gweithredu Ffordd Gwynedd yn llawn. • Cychwyn peilot ymarferol i brofi'r Rhaglen Ddatblygu mewn 3 Uned Gwaith. • Darparu hyfforddiant i 30 o reolwyr ar ddull cymhelliant o reoli. • Sicrhau fod holl reolwyr y Cyngor yn deall egwyddorion Ffordd Gwynedd a rôl rheolwyr yn y gyfundrefn newydd. <p><u>Trefniadau llywodraethu cadarn</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Sicrhau fod rôl craffu yn cael ei atgyfnerthu er mwyn canolbwyntio ar effaith gwasanaethau ar ein dinasyddion. <p><u>Cyfundrefn perfformiad addas</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Adolygu'r cyfundrefn mesur perfformiad i sicrhau ei fod yn mesur yr effaith yr ydym yn ei gael ar bobl Gwynedd. • Darparu hyfforddiant i'r Coleg Uwch Reolwyr ar y gyfundrefn ddiwygiedig. • Llunio cyfundrefn ar gyfer defnyddio cwynion i wella gwasanaethau a dechrau ei weithredu.

	<p><u>Trefniadau darparu gwasanaeth addas</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Llunio Achos Busnes diwygiedig ar gyfer Siop Gwynedd a'r Ganolfan Alw er mwyn sicrhau uchafir eu buddion ac yn arbennig yng nghyswllt y gallu i ddatrys ar y pwynt cyswllt cyntaf. • Adolygu oriau agor sefydliadau dros y Nadolig gan arbrofi gyda threfn newydd. • Adolygu'r Strategaeth Technoleg Gwybodaeth er mwyn adnabod cynlluniau allasai helpu gwasanaethau ei ddefnyddio'n well i gyflawni ar gyfer pobl Gwynedd. • Ymestyn y nifer o wasanaethau y gellir defnyddio hunan wasanaeth ar eu cyfer. • Sicrhau fod prosiectau newid mwyaf yn cyflawni'n well drwy sicrhau cefnogaeth briodol. <p><u>Cyfundrefnau cyflogaeth addas</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Adolygu'r cyfundrefnau cyflogaeth ac yn benodol y drefn benodi a gwerthuso, i sicrhau eu bod yn atgyfnerthu egwyddorion "Ffordd Gwynedd". <p><u>Polisiau Priodol</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Cynnal adolygiad o raglen hyfforddiant y Cyngor gan gytuno unrhyw ddiwygiadau angenrheidiol. 	
<p>Sut fyddwn ni yn mesur hyn? (Mesuryddion)</p>	CYSCW12	Nifer o unedau gwaith o fewn y Cyngor sydd wedi derbyn marc siartr lawn "Ffordd Gwynedd".
	CYSCW13	Nifer o adolygiadau parhaus wedi eu cynnal er mwyn darparu gwell gwasanaeth i bobl Gwynedd.
	CYF09	% o drigolion Gwynedd sy'n fodlon gyda'r ffordd y mae Cyngor Gwynedd yn rhedeg pethau.
	CYSCW15	% o drigolion Gwynedd sydd yn rhoddi sgôr o 7 neu lai i'r gofal cwsmer a dderbyniwyd.
	D6.22	% staff ac aelodau sydd yn credu bod arweinwyr Cyngor Gwynedd yn arddel egwyddorion "Ffordd Gwynedd".
	D6.23	% o staff yn datgan eu bod yn teimlo eu bod wedi eu grymuso i weithio'n hyblyg i gyflawni anghenion y cwsmer.
	CYF11	% o drigolion Gwynedd sydd yn credu bod y Cyngor yn cynnig gwerth am arian.
	DT1.2	% mesuryddion gwerth am arian o fewn unedau sydd yn gwella. DILEU
	CYSCW11	Nifer gwasanaethau sydd ar gael drwy hunan wasanaeth.
	CYSCW05	% ceisiadau am wasanaeth sydd yn cael eu cyfarch yn syth gan Siop / Galw Gwynedd. ADDASIAD
	CYSCW06	% ceisiadau am wasanaeth sydd yn cael eu cyfarch yn syth gan Siop Gwynedd. YCHWANEGIAD

	<p><i>* D.S. Mae posibilrwydd gall y mesuryddion newid, yn arbennig os oes mesur mwy addas i'w gael o'r arolwg barn staff. Bwriedir cynnal arolwg yn ystod yr haf er mwyn canfod barn staff ac aelodau ac felly gosod gwaelodlin fel bod modd mesur llwyddiant yr ymyraethau cyn diwedd cyfnod y cynllun.</i></p>
Blaenoriaeth	DT2 - YMGYSYLLTU'N EFFEITHIOL Â PHOBL GWYNEDD A SICRHAU EU CYFRANOGAETH A'U PERCHNOGAETH O'R DYFODOL
Pam fod hwn yn flaenoriaeth? <i>(Y Dystiolaeth)</i>	<ul style="list-style-type: none"> • Dim ond 37% o drigolion sydd yn teimlo eu bod yn medru dylanwadu ar benderfyniadau sydd yn effeithio eu hardal (arolwg Mori, 2009). • 43% o drigolion Gwynedd yn nodi eu bod yn fodlon gyda'r ffordd y mae'r Cyngor yn rhedeg pethau - o'i gymharu gyda 45% o fewn ein cymdogion ystadegol, (arolwg Mori, 2009). • 63% o drigolion yn teimlo nad oedd yn bosib iddynt ddylanwadu ar benderfyniadau yn eu hardal - o'i gymharu gyda 73% yn ein cymdogion ystadegol (arolwg Mori, 2009). • 29% o drigolion yn nodi byddent yn hoffi cael mwy o lais yn y penderfyniadau oedd yn effeithio eu hardal - gyda 59% pellach yn nodi byddai'n ddibynnol ar y mater dan sylw (arolwg Mori, 2009).
Pa wahaniaeth ydym ni eisiau ei wneud erbyn 2017? <i>(Canlyniad)</i>	<p>Trefniadau ymgysylltu addas er mwyn sicrhau ein bod yn gwneud y pethau sydd o bwys i bobl Gwynedd ac er mwyn medru blaenoriaethu ein hadnoddau'n briodol:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Mwy o drigolion Gwynedd yn teimlo ei fod yn bosibl iddynt ddylanwadu ar benderfyniadau yn eu hardal leol. • Mwy o drigolion Gwynedd sydd wedi cymryd rhan er mwyn dylanwadu ar yr hyn sydd yn digwydd o fewn y Sir. • Mwy o ymarferion ymgysylltu wedi arwain at ddylanwadu ar y cynllun terfynol. • Aelodau etholedig yn fodlon gyda threfniadau ymgysylltu'r Cyngor.
Beth fyddwn yn ei gyflawni yn ystod 2013 / 14? <i>(Cynigion Cyflawni)</i>	<p>Byddwn yn gweithredu'r prosiect canlynol:</p> <p>Prosiect Ymgysylltu:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Mabwysiadu'r Strategaeth Ymgysylltu ar gyfer y cyfnod 2013-16 er mwyn gwella trefniadau ymgysylltu ar draws y Cyngor. Drwy weithredu'r Strategaeth, rhagwelir cwblhau'r isod yn ystod y flwyddyn: • Sefydlu Bwrdd Rheoli Ymgysylltu i oruchwylio trefniadau ymgysylltu ar draws y Cyngor gan sicrhau bydd unrhyw wersi da neu ddrwg yn cael eu lledaenu ar draws y Cyngor. • Creu Llawlyfr Ymgysylltu a chynnal ymgyrch codi ymwybyddiaeth o'r llawlyfr. • Adnabod yr unigolion sydd yn gyfrifol am ymgysylltu a chydweithio i wella eu sgiliau. • Ceisio sicrhau adnodd i gefnogi a rhoi cymorth i reolwyr ynglŷn â'r maes ymgysylltu, yn ogystal â sicrhau ansawdd ar brosiectau allweddol. ADDASIAD

	<ul style="list-style-type: none"> • Rhoi trefniadau ar waith i asesu effeithiolrwydd gweithgareddau ymgysylltu. • Sefydlu Fforwm Ymgysylltu. 	
Sut fyddwn ni yn mesur hyn? <i>(Mesuryddion)</i>	CYF10	% o drigolion Gwynedd yn teimlo ei fod yn bosibl iddynt ddylanwadu ar benderfyniadau yn eu hardal leol.
	DT2.2	Faint o drigolion Gwynedd sydd wedi cymryd rhan er mwyn dylanwadu ar yr hyn sydd yn digwydd o fewn y Sir.
	DT2.3	Faint o'r ymarferion ymgysylltu sydd wedi arwain at ddylanwadu ar y cynllun terfynol.
	DT2.4	Beth yw ymdeimlad aelodau etholedig yn eu cyfanrwydd o'r trefniadau ymgysylltu ar ddiwedd y cyfnod?

Blaenoriaeth	DT3 - GWNEUD DEFNYDD MWY EFFEITHLON O ADNODDAU, GAN GEISIO LLEIHOU EFFAITH TORIADAU AR BOBL GWYNEDD	
Pam fod hwn yn flaenoriaeth? <i>(Y Dystiolaeth)</i>	<ul style="list-style-type: none"> • Mae'r Cyngor wedi cymeradwyo Strategaeth Ariannol ar gyfer cyfnod y Cynllun Strategol hwn. Mae'r Strategaeth yn rhagweld y bydd bwlch o dros £32m rhwng anghenion gwariant y Cyngor a'r incwm ddaw o grant y Llywodraeth erbyn diwedd y cyfnod. Hyd yn oed o ragdybio cynnydd gweddol uchel yn y Dreth Gyngor (3.5% y flwyddyn) mae'r bwlch yn dal i fod bron yn £25m. • Mae'n anorffod fod tafluniadau o'r math yma yn 'amcangyfrifon gorau' yn hytrach na ffigyrau pendant, yn enwedig po bellaf edrychir i'r dyfodol, ac fe allai'r gwir sefyllfa droi allan rywfaint yn waeth neu rywfaint yn well na'r uchod. Yr hyn sy'n sicr, fodd bynnag, yw y bydd angen i'r Cyngor wneud arbedion sylweddol er mwyn cau'r bwlch ariannol yma. • Gan ein bod wedi rhagweld fod amser anodd o'n blaenau mae'r Cyngor eisoes wedi cymeradwyo cynlluniau i arbed tua £9m, ddylai fod yn ddigonol i gau'r bwlch ariannol yn 2013/14 a 2014/15. Mae hyn yn golygu y bydd angen darganfod oddeutu £16m arall (tybiaeth cynllunio) ar gyfer y ddwy flynedd ddilynol. • Nod y Strategaeth yw canfod cymaint â phosibl o'r £16m drwy gyfuniad o effeithlonrwydd pellach a rheoli galw am wasanaethau, cyn disgyn yn ôl ar doriadau fel y cam olaf os bydd angen. Mae rhywfaint o amser gennym cyn 2015/16 i ddatblygu cyfundrefnau trylwyr, cynhwysol i gyflawni hyn. 	
Pa wahaniaeth ydym ni eisiau ei wneud erbyn 2017? <i>(Canlyniad)</i>	Gwneud defnydd mwy effeithlon o adnoddau a cheisio lleihau effaith toriadau ar bobl Gwynedd, drwy: <ul style="list-style-type: none"> • Gyflawni arbedion ariannol parhaol o £24.8m dros y 4 blynedd. • Gyflawni o leiaf £20.0m o'r swm yma tra'n parhau i gyflawni'r un deilliannau i drigolion Gwynedd (h.y. drwy arbedion effeithlonrwydd neu drwy leihau galw am wasanaethau'r Cyngor). Bydd yr union symiau yn cael eu hadolygu'n flynyddol fel rhan o Strategaeth Ariannol y Cyngor.	

<p>Beth fyddwn yn ei gyflawni yn ystod 2013 / 14? (Cynigion Cyflawni)</p>	<p>Byddwn yn gweithredu'r prosiectau canlynol:</p> <p>Prosiect Effeithlonrwydd Strategol y Cyngor:</p> <ul style="list-style-type: none"> Datblygu cynlluniau arbedion gwerth £1.5m, heb effeithio ar ddeilliannau i drigolion, yn barod ar gyfer eu gweithredu yn y flwyddyn hon. Paratoi i ddatblygu cynlluniau gwerth £2m gogyfer â 2014/15. <p>Prosiect Cytundeb Canlyniadau:</p> <ul style="list-style-type: none"> Sicrhau fod y cynigion fydd yn cael eu cytuno o dan gyfundrefn newydd Cytundeb Canlyniadau yn galluogi'r Cyngor i hawlio'r swm llawn o £1.3m yn flynyddol, a sicrhau cyflawni'r addewidion a wneir ar gyfer 2013 / 14. <p>Prosiect Gwireddu Arbedion:</p> <ul style="list-style-type: none"> Sicrhau fod yr arbedion a gymeradwywyd ar gyfer 2013/14 (cyfanswm £3.6m) yn cael eu cyflawni, a sicrhau paratoi ar gyfer yr arbedion sydd i'w cyflawni yn y blynyddoedd dilynol. <p>Prosiectau arbed penodol o natur neilltuol gymhleth / trawsffurfiol:</p> <ul style="list-style-type: none"> Yn unol ag amserlen y prosiectau unigol, gaiff ei asesu a'i adrodd wrth i'r prosiectau gael eu cymeradwyo. <p>Byddwn hefyd yn datblygu cynigion er mwyn:</p> <ul style="list-style-type: none"> Sicrhau a mesur arbedion o'r gyfundrefn Lleihau Galw ar Wasanaethau - sefydlu trefniadau i sicrhau y bydd arbedion yn dod allan o'r gyfundrefn yn y dyfodol, a'u bod yn cael eu mesur a'u hadrodd yn briodol (cynhwysir y gyfundrefn Lleihau Galw ei hun o fewn Blaenoriaeth DT5). Adnabod arbedion effeithlonrwydd pellach - datblygu cyfundrefnau er mwyn sicrhau y bydd cymaint â phosibl o'r bwlch ariannol gweddilliol yn cael ei gwrdd drwy gynlluniau effeithlonrwydd. Paratoi ar gyfer y posibilrwydd o doriadau gwasanaeth yn y dyfodol - datblygu trefniadau ar gyfer adnabod unrhyw doriadau gwasanaeth fydd eu hangen maes o law gan ymgynghori'n eang â'r cyhoedd ar y posibiliadau. 	
<p>Sut fyddwn ni yn mesur hyn? (Mesuryddion)</p>	DT3.1	Swm arbedion a gyflawnwyd.
	DT3.2	Cyfran o'r arbedion a gyflawnwyd sy'n arbedion effeithlonrwydd.
	DT3.3	Cyfran o'r arbedion a gyflawnwyd sy'n doriadau gwasanaeth.

	DT3.4	Cyfran o fesurau perfformiad gwasanaeth allweddol yn y meysydd lle cyflawnwyd arbedion effeithlonwydd, lle na wnaeth perfformiad ddirywio.
Blaenoriaeth	DT4 - MANTEISIO AR 'FAINT' Y CYNGOR ER LLES POBL GWYNEDD	
Pam fod hwn yn flaenoriaeth? <i>(Y Dystiolaeth)</i>	<ul style="list-style-type: none"> • Cyngor heb fynd i'r afael â sefydlu cynlluniau sydd yn manteisio ar ei faint er budd i bobl Gwynedd. • Mae enghreifftiau cynyddol o gynghorau'n datblygu a gweithredu cynlluniau sydd yn rhoi budd i'r dinesydd. Enghreifftiau o gynlluniau a gynigir gan nifer o gynghorau yw; cyfle i brynu yswiriant tŷ, cynnig cyfloedd "energy switching" a defnyddio'r gronfa bensuwn er budd yr ardal - megis adeiladu tai newydd. 	
Pa wahaniaeth ydym ni eisiau ei wneud erbyn 2017? <i>(Canlyniad)</i>	Mwy o bobl Gwynedd ar eu hennill yn sgil cyflwyno cynlluniau sydd yn manteisio ar faint y Cyngor: <ul style="list-style-type: none"> • 2 gynllun wedi ei weithredu yn ystod y flwyddyn gyntaf. 	
Beth fyddwn yn ei gyflawni yn ystod 2013 / 14? <i>(Cynigion Cyflawni)</i>	Byddwn yn: <ul style="list-style-type: none"> • Ymchwilio ymhellach i ba gynlluniau gellir eu gweithredu, gan adnabod beth yw'r gost ynghyd â thystiolaethu beth fydd maint effaith y cynlluniau. • Cyflwyno rhestr hir o gynlluniau posib i'r Cabinet cyn diwedd yr ail chwarter 2013 / 14. Fel bo'r Cabinet yn penderfynu a blaenoriaethu pa gynlluniau sydd i'w gweithredu a phryd. • Gweithredu o leiaf 2 prosiect cyn diwedd 2013 / 14. 	
Sut fyddwn ni yn mesur hyn? <i>(Mesuryddion)</i>	Byddwn yn datblygu mesuryddion wrth ddatblygu'r cynigion yn ystod 2013 / 14	

Blaenoriaeth	DT5 - LLEIHAU'R GALW AR WASANAETHAU DRWY ATAL AC YMYRRAETH GYNNAR
Pam fod hwn yn flaenoriaeth? <i>(Y Dystiolaeth)</i>	<ul style="list-style-type: none"> • Ni all y Cyngor ddygymod gyda'r galw cynyddol ar wasanaethau heb doriadau gwasanaeth. • Gwasanaethau ataliol annatblygedig ar y cyfan yn y Cyngor. • Cyngorau eraill yn datblygu a gweithredu ymyraethau er mwyn rheoli'r galw ar wasanaethau, gyda thystiolaeth bod y gwaith yn cael effaith. • Diffyg sgiliau a chyfundrefnau mewn rhai meysydd sy'n gritigol i leihau'r galw am wasanaethau.
Pa wahaniaeth ydym ni eisiau ei wneud erbyn 2017? <i>(Canlyniad)</i>	Gwasanaethau ataliol effeithiol wedi eu sefydlu: <ul style="list-style-type: none"> • Galluogwyr perthnasol yn eu lle. • Osgoi cynnydd mewn cyllidebau.
Beth fyddwn yn ei gyflawni yn ystod 2013 / 14? <i>(Cynigion Cyflawni)</i>	Byddwn yn: <ul style="list-style-type: none"> • Comisiynu gwasanaethau ataliol effeithiol. • Sicrhau bod y galluogwyr perthnasol yn eu lle, e.e. adnoddau, capasiti, dadansoddeg ac ymarfer ymchwil. • Cynnal asesiad o'r gwasanaethau ble gellid trosglwyddo cyfrifoldeb i unigolion/cymunedau.
Sut fyddwn ni yn mesur hyn? <i>(Mesuryddion)</i>	Byddwn yn datblygu mesuryddion wrth ddatblygu'r cynigion yn ystod 2013/14

ATODIAD 1 - MESURYDDION ALLWEDDOL

Maes	Cyfeirnod	Mesuryddion Allweddol y Cyngor (Haen 1)	Perfformiad 2012/13	Cyfartaledd Cymru 2012/13	Uchelgais 2013/14
Plant a Phobl Ifanc	EDU/002i	Canran disgyblion 16 oed sydd yn gadael addysg llawn amser heb gymhwyster allanol cydnabyddedig	0.00%	0.40%	0% - 0.21%
Plant a Phobl Ifanc	EDU/002ii	Canran disgyblion 16 oed mewn gofal sydd yn gadael addysg llawn amser heb gymhwyster allanol cydnabyddedig	0.00%	5.70%	0% - 6.5%
Plant a Phobl Ifanc	GY25	Canran gwahaniaeth rhwng perfformiad disgyblion sydd â'r hawl i brydau ysgol am ddim a disgyblion nad ydynt yn gymwys am brydau ysgol am ddim CA4 yn y dangosydd TL2+	36.04%	33.22%	32% - 34%
Plant a Phobl Ifanc	DANS11	Nifer ysgolion cynradd yn un o gategoriâu ESTYN [gwelliant sylweddol a mesurau arbennig]	1	-	1
Plant a Phobl Ifanc	DANS12	Nifer ysgolion uwchradd yn un o gategoriâu ESTYN [gwelliant sylweddol a mesurau arbennig]	2	-	1
Plant a Phobl Ifanc	GY01	Cyfartaledd Sgôr Pwyntiau wedi'i gapio ar sail 8 TGAU yn CA4 (14-16 oed)	323.53	Cyhoeddiad data Ionawr 2014	343
Gofal, Iechyd a Lles	Diogelu4a	Nifer gyfarfodydd strategaeth a gynhaliwyd o dan ganllawiau amddiffyn plant.	-	-	Datblygol. Gosod gwaelodlin yn 2013-14
Gofal, Iechyd a Lles	Diogelu4b	Canran o gyfarfodydd strategaeth (rhan 3) arweiniodd at ymchwiliad Adran 47.	-	-	Datblygol. Gosod gwaelodlin yn 2013-14
Gofal, Iechyd a Lles	Diogelu3	Canran y cyfeiriadau sy'n cael eu hail-gyfeirio o fewn 12 mis (eithrio Gwasanaethau Arbenigol Plant)	30.6% (SCC/010 29.95%)	(SCC/010 27%)	25% - 29%

Maes	Cyfeirnod	Mesuryddion Allweddol y Cyngor (Haen 1)	Perfformiad 2012/13	Cyfartaledd Cymru 2012/13	Uchelgais 2013/14
Gofal, lechyd a Lles	LlesPMG1	Cynllun trosiannol wedi ei gytuno ar gyfer plant anabl yn 16 oed	Heb Adrodd yn 2012/13	-	Datblygol. Gosod gwaelodlin yn 2013-14
Gofal, lechyd a Lles	LlesPMG2 / SCC/041a	Cynllun llwybr wedi ei gytuno ar gyfer plant mewn gofal	100%	89.5%	95% - 100%
Gofal, lechyd a Lles	SCC/024	Canran y plant sy'n derbyn gofal yn ystod y flwyddyn a chanddynt Gynllun Addysg Personol o fewn 20 diwrnod ysgol i dderbyn gofal neu ymuno ag ysgol newydd yn ystod y flwyddyn	50.90%	65.00%	65% - 73%
Gofal, lechyd a Lles	OED04	Galluogi - Canran y rhai a dderbyniodd wasanaeth Galluogi a ddychwelodd o fewn 2 flynedd	11.70%	-	10% - 20%
Gofal, lechyd a Lles	OED08 (SCA/002b Lleol)	Cyfradd pobl hyn (sy'n 65oed neu drosodd) y mae'r awdurdod yn rhoi cymorth iddynt mewn cartrefi gofal fesul 1,000 o'r boblogaeth sy'n 65oed neu drosodd ar 31 Mawrth - gan eithrio hunan arianwyr	22.71 (SCA/002b 24.69)	(SCA/002b 20.63)	22.5 - 23
Gofal, lechyd a Lles	OED12	Nifer o gyfeiriadau amddiffyn oedolion bregus (POVA) a gwblhawyd yn y cyfnod	167	-	Sefydlu Gwaelodlin
Gofal, lechyd a Lles	SCA/018c	Canran o ofalwyr oedolion a gafodd asesiad neu ailasesiad uniongyrchol yn ystod y flwyddyn a wnaeth dderbyn gwasanaeth	82.27%	62.80%	65.13% - 82.27%
Gofal, lechyd a Lles	LCS/002 (DADH.34)	Nifer yr ymweliadau gyda chanolfannau hamdden a chwaraeon yn ystod y flwyddyn fesul 1,000 o'r boblogaeth	12,408	8,864	12644
Gofal, lechyd a Lles	DATBL01	Canran o boblogaeth Gwynedd sy'n aelodau o ganolfannau hamdden y Cyngor	-	-	15.27%

Maes	Cyfeirnod	Mesuryddion Allweddol y Cyngor (Haen 1)	Perfformiad 2012/13	Cyfartaledd Cymru 2012/13	Uchelgais 2013/14
Gofal, Iechyd a Lles	Ge02	Canran plant yn mynychu 1 sesiwn 5x60 neu fwy	70.31%	-	72.50%
Gofal, Iechyd a Lles	DADH.42	Canran o blant erbyn 11oed sydd wedi cyrraedd safon cwricwlwm cenedlaethol mewn nofio	80%	-	82.50%
Economi	H6	Nifer o fusnesau yn datblygu gyda chefnogaeth yr Adran Economi	92	-	65
Economi	H7	Nifer o fusnesau newydd yn cael eu sefydlu gyda chefnogaeth yr Adran Economi	18	-	8 – 12
Economi	H8	Nifer o swyddi newydd wedi eu creu gyda chefnogaeth yr Adran Economi	90	-	34
Economi	H9 (CB9)	Nifer o swyddi newydd wedi eu diogelu gyda chymorth yr Adran Economi	108	-	100
Economi	Ieu3	Canran y bobl ifanc a gefnogir gan weithwyr ieuentid ysgolion sydd yn ymgysylltu	100%	-	85%
Economi	SaC01	Canran yr unigolion oed gwaith a gefnogir sy'n symud ymlaen i waith (Taith i Waith)	7%	-	10% - 15%
Economi	SaC04	Nifer prentisiaid wedi eu cyflogi	18	-	10
Economi	Twr4	Budd i'r economi Lleol o gefnogi digwyddiadau proffil uchel a strategol	£4,994,155	-	£3.15m - £3.5m
Economi	Caff06c	Canran o wariant gyda busnesau yng Nghymru	-	-	Er gwybodaeth
Economi	Caff06ch	Canran o wariant gyda busnesau yng Ngogledd Cymru	-	-	Er gwybodaeth
Economi	Caff06d	Canran o wariant gyda busnesau yng Ngwynedd	-	-	Er gwybodaeth

Maes	Cyfeirnod	Mesuryddion Allweddol y Cyngor (Haen 1)	Perfformiad 2012/13	Cyfartaledd Cymru 2012/13	Uchelgais 2013/14
Amgylchedd	GyC10 PPN/008ii	Canran y busnesau newydd wedi eu canfod a oedd yn destun i ymweliad asesu risg neu a wnaeth ddychwelyd holiadur hunan asesu yn ystod y flwyddyn ar gyfer Hylendid Bwyd	90.00%	83.00%	90%
Amgylchedd	PPN/009	Canran o sefydliadau bwyd sydd yn 'cydymffurfio'n fras' a safonau hylendid bwyd	95.44%	86.03%	90%
Amgylchedd	CT29	Canran yr holl geisiadau cynllunio perthnasol wedi eu pennu o fewn 8 wythnos	73.13%	72.79%	75%
Amgylchedd	THS/011(a)	Cyflwr y prif ffyrdd (A)	5.2	5.3	4.10%
Amgylchedd	THS/011(b)	Cyflwr ffyrdd heblaw'r prif ffyrdd (B)	5.3	7.5	4.20%
Amgylchedd	THS/011(c)	Cyflwr ffyrdd dosbarth (C)	10.3	18.8	7%
Amgylchedd	THS/009	Nifer o ddyddiau calendr a gymerwyd ar gyfartaledd yn ystod y flwyddyn i atgyweirio holl ddiffygion ar lampau stryd	3.7	4.3	3.2
Amgylchedd	Y2	Perfformiad Adran Ymgynghoriaeth yn erbyn eu targed ariannol	£571,414	-	£1,074,250
Cymunedau Cryf	CD12.03	Yr amser a gymerir i brosesu hawliadau newydd am Fudd-daliadau Tai a Budd-daliadau'r Dreth Gyngor	21.03	21	21 diwrnod
Cymunedau Cryf	CD12.04	Yr amser a gymrwyd i brosesu digwyddiadau o newid mewn Budd-daliadau Tai a Budd-daliadau'r Dreth Gyngor	5.68	7	7 diwrnod
Cymunedau Cryf	DAT02	Niferoedd Digartref mewn Gwely a Brecwast	13	-	12 – 15 achos

Maes	Cyfeirnod	Mesuryddion Allweddol y Cyngor (Haen 1)	Perfformiad 2012/13	Cyfartaledd Cymru 2012/13	Uchelgais 2013/14
Cymunedau Cryf	HHA/008	Canran y cyflwyniadau digartref sy'n cael eu penderfynu o fewn 33 diwrnod gwaith	77.40%	88.70%	77.4% - 88.7%
Diwylliant a Threfniadau Busnes y Cyngor	PEN12	Ymgysylltiad staff fel yr adroddwyd fel scor yn yr arolwg staff "Best Companies"	565	-	Cynnydd o 5% (593)
Diwylliant a Threfniadau Busnes y Cyngor	PEN13	Canran o staff perthnasol sydd wedi derbyn gwiriad Disclosure and Barring (DBS) o fewn 2 fis i ddyddiad eu penodiad	Heb Adrodd	-	95% - 100%
Diwylliant a Threfniadau Busnes y Cyngor	PEN01	Nifer o ddamweiniau difrifol fel a ddiffinnir gan Awdurdod Gweithredol Iechyd a Diogelwch (AGID)	4	-	O dan 6
Diwylliant a Threfniadau Busnes y Cyngor	D2.1	Nifer o ddyddiau a gollwyd oherwydd absenoldeb salwch fesul aelod o staff (lefel presenoldeb y Cyngor)	8.52	10.6	Lleihad o ffigur y llynedd
Diwylliant a Threfniadau Busnes y Cyngor	PEN06	Canran y staff perthnasol a gafodd eu gwerthuso	Heb Adrodd	-	90% - 100%
Diwylliant a Threfniadau Busnes y Cyngor	CD5.01	Llwyddiant i gadw o fewn y gyllideb	0.4%	-	+ / - 0.4%

Maes	Cyfeirnod	Mesuryddion Allweddol y Cyngor (Haen 1)	Perfformiad 2012/13	Cyfartaledd Cymru 2012/13	Uchelgais 2013/14
Diwylliant a Threfniadau Busnes y Cyngor	CD6.01	Canran yr anfonebau a dalwyd o fewn 30 diwrnod (ar draws y Cyngor)	94%	Gwybodaeth ddim ar gael tan mis Tachwedd	92%
Diwylliant a Threfniadau Busnes y Cyngor	CD11.01	Cyfradd Casglu Blwyddyn Gyfredol Treth Cyngor	97.15%	96.70%	96.80%
Diwylliant a Threfniadau Busnes y Cyngor	CR2	Canran Argymhellion ymchwiliadau craffu wedi'u derbyn gan yr Aelodau Cabinet	100%	-	70%
Diwylliant a Threfniadau Busnes y Cyngor	RhPe1	Canran adrannau sydd â'u cyfresi mesuryddion am 2013/14 yn rhoi ffocws ar ganlyniadau	91%	-	91% - 100%
Diwylliant a Threfniadau Busnes y Cyngor	RhPe9	Asesiad SAC o drefniadau gwella a gwir berfformiad y Cyngor	Da	-	Da
Diwylliant a Threfniadau Busnes y Cyngor	Rhag8	Canran canlyniadau y cynllun strategol wedi eu gwireddu	Heb Adrodd	-	66%

ATODIAD 2 - CYD-DESTUN ARIANNOL AR GYFER Y CYNLLUN STRATEGOL 2013/14 – 2016/17

1. Yn unol â'i drefniadau arferol mae'r Cyngor wedi llunio strategaeth ariannol sy'n plethu gyda chyfnod y Cynllun Strategol gan sicrhau fod yr adnoddau priodol gennym i fedru gwireddu'r hyn sy'n cael ei gynnwys yn y Cynllun Strategol.
2. Nid oes unrhyw amheuaeth y byddwn yn wynebu sefyllfa anodd dros ben am gyfnod estynedig, ond mae'r Cyngor yn benderfynol o beidio â gadael i hynny weithredu fel esgus i beidio â cheisio gwella pethau i bobl Gwynedd yn ystod y cyfnod yma.
3. Dros y pedair blynedd dan sylw, dengys y rhagolygon y bydd y grant yr ydym yn ei dderbyn oddi wrth Lywodraeth Cymru yn cynyddu 1.1% yn 2013/14 ac y gallasai godi tua 0.25% yn 2014/15 gan ostwng yn sylweddol wedyn yn 2015/16 a 2016/17.
4. Gan fod tua 80% o wariant y Cyngor yn dod o'r ffynhonnell yma, a chan fod yn rhaid i'r Cyngor barhau i wynebu effaith chwyddiant a chwrdd â'r pwysau cynyddol sy'n disgyn ar ein gwasanaethau, rhagwelir y byddwn yn wynebu diffyg cyllidebol sylweddol felly dros y pedair blynedd i ddod.
5. 'Rydym wedi ceisio darogan yr hyn y gallasem fod yn ei wynebu o ran diffyg posibl ac ystyried sut y byddwn yn dygymod a sefyllfa o'r fath.
6. Mae'r tabl isod yn nodi maint y diffyg y cynlluniwyd ar ei gyfer a sut yr ydym yn bwriadu cyflawni hynny –

Tafluniad cyllidebol at ddibenion cynllunio 2013/14 – 2016/17

	2013/14	2014/15	2015/16	2016/17	Cyfanswm
Diffyg cyllidol a ragwelir	3.6	6.5	12.1	10.4	32.6
Treth Gyngor	(1.7)	(1.8)	(2.3)	(2.0)	(7.8)
Arbedion eisoes yn cael eu gwireddu	(3.6)	(4.6)	(0.5)	-	(8.7)
Arbedion effeithlonrwydd pellach	-	-		(6.4)	(6.4)
Rheoli Galw	-	-		(5.0)	(5.0)
Gweddill	(1.7)	0.1		6.3	4.7

7. Daw'r ffigwr ar gyfer y diffyg cyllidol rhagweledig o £32.6m o dafluniadau a wnaed o sefyllfaoedd posibl o ran y grant yr ydym yn debygol o dderbyn gan Lywodraeth Cymru a'r chwyddiant a ragwelir ynghyd a'r pwysau sy'n debygol o ddisgyn ar wasanaethau. Yn naturiol, cyfrifiad ar gyfer cynllunio yw hwn a bydd y gwir sefyllfa yn sicr o newid fel yr aiff amser yn ei flaen.
8. Fe welir ein bod yn ystyried y gallwn godi tua £7.8m drwy gynyddu'r Dreth Gyngor ac eisoes mae gennym £8.7m y gallwn ei ddefnyddio o'r arbedion y mae'r Cyngor wedi bod yn eu cynllunio ers cryn amser bellach.
9. Fe welir fod gweddill y strategaeth yn canolbwyntio ar ddarganfod may o arbedion effeithlonrwydd a cheisio lleihau ein gwariant drwy reoli'r galwadau sy'n disgyn arnom. Hyd yn oed wedyn mae yna bosibilrwydd y byddwn yn wynebu gorfod gweithredu rhai toriadau, ond y gobaith yw y byddwn yn medru osgoi hynny cymaint ag sy'n bosibl.
10. Hyd yma mae'r Cyngor wedi bod yn eithaf llwyddiannus yn osgoi gorfod torri gwasanaethau.
11. Nid yw hynny'n golygu wrth gwrs na fydd ein trigolion yn gweld gwahaniaethau i wasanaethau. Mae hyd yn oed ceisio bod yn fwy effeithlon weithiau yn golygu newid yn y ffordd y mae gwasanaethau yn cael eu darparu a bydd yn rhaid wynebu hynny os ydym am fedru gobeithio osgoi torri gwasanaethau'n gyfangwbl.
12. Yn amlwg, mae'r gwaith o ddarganfod arbedion am fod yn dasg enfawr ac fe gydnabyddir hyn yn y Cynllun Strategol, ond mae'r cynllun hefyd yn diffinio ein huchelgais ar gyfer trigolion Gwynedd ac er mwyn cyflawni hyn, bydd angen buddsoddi er mwyn cyflawni'r uchelgais hwnnw.
13. Eisoes mae'r Cyngor wedi gosod cronfa o'r neilltu yn ei reserfau penodol er mwyn ariannu'r Cynllun ac mae'r gyllideb refeniw hefyd n cynnwys rhai elfennau sydd yno i wireddu'r Cynllun. Ar ben hynny, mae'r tafluniadau gwariant a wnaed ar gyfer y dyfodol yn cynnwys rhagdybiaeth y bydd angen darparu cyllideb barhaol i ariannu rhai o'r cynlluniau ond hyd nes y byddant yn fwy aeddfed ni wyddom eto beth fydd maint yr angen hwnnw.
14. Gyda'i gilydd felly mae'r strategaeth ariannol a luniwyd ar gyfer y cyfnod i ddod yn gwneud dau beth - sef sicrhau fod gennym gyllideb gytbwys tra ar yr un pryd yn sicrhau fod gennym yr adnoddau angenrheidiol i wireddu uchelgais y Cyngor ar gyfer ei drigolion drwy'r Cynllun Strategol hwn.

ATODIAD 3 - DANGOSYDDION PERFFORMIAD CENEDLAETHOL

Maes Gwasanaeth	Cyfeirnod	Dangosyddion
Gwasanaethau Cymdeithasol	SCA/001	Cyfradd yr oedi wrth drosglwyddo gofal am resymau gofal cymdeithasol fesul 1,000 o'r boblogaeth sy'n 75 oed neu drosodd.
Gwasanaethau Cymdeithasol	SCA/002a	Cyfradd y bobl hŷn (sy'n 65 oed neu drosodd) y rhoddir cymorth iddynt yn y gymuned fesul 1,000 o'r boblogaeth sy'n 65 oed neu drosodd ar 31 Mawrth.
Gwasanaethau Cymdeithasol	SCA/002b	Cyfradd y bobl hŷn (sy'n 65 oed neu drosodd) y mae'r awdurdod yn rhoi cymorth iddynt mewn cartrefi gofal fesul 1,000 o'r boblogaeth sy'n 65 oed neu drosodd ar 31 Mawrth.
Gwasanaethau Cymdeithasol	SCA/019	Canran y cyfeiriadau diogelu oedolion wedi eu cwblhau yn ystod y flwyddyn lle'r mae'r risg wedi ei reoli.
Gwasanaethau Cymdeithasol	SCC/002	Canran y plant sy'n derbyn gofal ar 31 Mawrth a chanddynt brofiad o symud ysgol unwaith neu ragor, yn ystod cyfnod neu gyfnodau o dderbyn gofal, ac nad oedd y symud hwnnw oherwydd trefniadau trosiannol, yn y 12 mis hyd at 31 Mawrth.
Gwasanaethau Cymdeithasol	SCC/004	Canran y plant sy'n derbyn gofal ar 31 Mawrth sydd wedi cael tri lleoliad neu'n fwy yn ystod y flwyddyn.
Gwasanaethau Cymdeithasol	SCC/011b	Canran yr asesiadau cychwynnol wedi eu cwblhau yn ystod y flwyddyn lle mae yna dystiolaeth bod Gweithiwr Cymdeithasol wedi gweld y plentyn ar ben ei hun.
Gwasanaethau Cymdeithasol	SCC/033a	Canran y bobl ifanc a oedd yn derbyn gofal yn flaenorol ac y mae'r awdurdod mewn cysylltiad â hwy a hwythau'n 19 oed.
Gwasanaethau Cymdeithasol	SCC/033b	Canran y bobl ifanc a oedd yn derbyn gofal yn flaenorol ac y mae'r awdurdod mewn cysylltiad â hwy, ac y gwyddys eu bod mewn llety addas, nad yw'n llety argyfwng a hwythau'n 19 oed.
Gwasanaethau Cymdeithasol	SCC/033c	Canran y bobl ifanc a oedd yn derbyn gofal yn flaenorol ac y mae'r awdurdod mewn cysylltiad â hwy, ac y gwyddys eu bod yn ymgymryd ag addysg, hyfforddiant neu gyflogaeth a hwythau'n 19 oed.
Gwasanaethau Cymdeithasol	SCC/037	Cyfartaledd y sgôr pwyntiau mewn cysylltiad â chymwysterau allanol plant 16 oed sy'n derbyn gofal mewn unrhyw sefyllfa ddysgu a gynhelir gan awdurdod lleol.
Gwasanaethau Cymdeithasol	SCC/041a	Canran y plant cymwys, perthnasol a phlant a fu'n berthnasol sydd â chynlluniau llwybr yn ôl yr angen.
Tai	HHA/013	Canran yr holl aelwydydd a allai fod yn ddigartref ac yr ataliwyd iddynt fod yn ddigartref am 6 mis o leiaf.
Tai	PSR/002	Y nifer o ddiwrnodau calendr ar gyfartaledd a gymerwyd i roi Grant Cyfleusterau i'r Anabl.

Maes Gwasanaeth	Cyfeirnod	Dangosyddion
Tai	PSR/004	Canran yr anheddau sector preifat a oedd wedi bod yn wag am fwy na 6 mis ar 1 Ebrill ac a feddiannwyd eto yn ystod y flwyddyn o ganlyniad i weithredu uniongyrchol gan yr awdurdod lleol.
Tai	PLA/006(b)	Nifer yr unedau tai fforddiadwy ychwanegol a ddarparwyd yn ystod y flwyddyn fel canran yr holl unedau tai ychwanegol a ddarparwyd yn ystod y flwyddyn.
Addysg	EDU/002i	Canran yr holl ddisgyblion (gan gynnwys y rhai sydd yng ngofal awdurdod lleol); sydd mewn unrhyw ysgol a gynhelir gan awdurdod lleol, a hwythau'n 15 oed ar y 31 Awst blaenorol ac sy'n gadael addysg orfodol, hyfforddiant neu ddysgu seiliedig ar waith heb fod ganddynt gymhwyster allanol.
Addysg	EDU/002ii	Canran y disgyblion sydd yng ngofal awdurdodau lleol, sydd mewn unrhyw ysgol a gynhelir gan awdurdod lleol, a hwythau'n 15 oed ar y 31 Awst blaenorol ac sy'n gadael addysg orfodol, hyfforddiant neu ddysgu seiliedig ar waith heb fod ganddynt gymhwyster allanol.
Addysg	EDU/003	Canran y disgyblion a aseswyd ar ddiwedd Cyfnod Allweddol 2, mewn ysgolion a gynhelir gan yr awdurdod lleol, ac sy'n cyrraedd y Dangosydd Pynciau Craidd, fel y penderfynir gan Asesiadau Athrawon.
Addysg	EDU/006ii	Canran y disgyblion a aseswyd mewn ysgolion a gynhelir gan yr awdurdod lleol, ac sy'n cael Asesiad Athrawon yn y Gymraeg (iaith gyntaf) ar ddiwedd Cyfnod Allweddol 3.
Addysg	EDU/011	Cyfartaledd y sgôr pwyntiau ar gyfer disgyblion sy'n 15 oed ar y 31 Awst blaenorol mewn ysgolion a gynhelir gan yr awdurdod lleol.
Addysg	EDU/015a	Canran y datganiadau terfynol o anghenion addysgol arbennig a ddyroddir o fewn 26 o wythnosau gan gynnwys eithriadau.
Addysg	EDU/015b	Canran y datganiadau terfynol o anghenion addysgol arbennig a ddyroddir o fewn 26 o wythnosau heb gynnwys eithriadau.
Addysg	EDU/017	Canran y disgyblion 15 oed ar y 31ain Awst blaenorol, mewn ysgolion a gynhelir gan yr awdurdod lleol a gyflawnodd y trothwy Lefel 2 gan gynnwys gradd A*-C TGAU mewn Cymraeg mamiaith neu Saesneg a Mathemateg.
Rheoli Gwastraff	WMT004(b)	Canran y gwastraff trefol a gesglir gan awdurdodau lleol ac a anfonir i safle tirlenwi.
Rheoli Gwastraff	WMT/009(b)	Canran y gwastraff trefol a gesglir gan awdurdodau lleol ac a gaiff ei baratoi ar gyfer ei ailddedfyddio a'i ailgylchu/neu ei ailgylchu, gan gynnwys deunyddiau biowastraff wedi eu gwahanu yn eu tarddle ac a gompostir neu a drinnir yn fiolegol mewn ffordd arall.
Rheoli Gwastraff	STS/006	Canran yr achosion o dipio gwastraff yn anghyfreithlon y rhoddwyd gwybod amdanynt ac y cliriwyd y gwastraff o fewn 5 diwrnod gwaith.

Maes Gwasanaeth	Cyfeirnod	Dangosyddion
Trafnidiaeth / Priffyrdd	THS/007	Canran yr oedolion sy'n 60 oed neu drosodd sy'n ddeiliaid tocynnau teithio rhatach ar y bws.
Diwylliant a Chwaraeon	LCS/002(b)	Nifer yr ymweliadau â chanolfannau chwaraeon a hamdden awdurdodau lleol yn ystod y flwyddyn fesul 1,000 o'r boblogaeth, pan fydd yr ymwelydd yn cymryd rhan mewn gweithgarwch corfforol.
Diwylliant a Chwaraeon	LCL/001(b)	Nifer yr ymweliadau â llyfrgelloedd cyhoeddus yn ystod y flwyddyn fesul 1,000 o'r boblogaeth.